

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bejegyzés külön 60 fillér.
Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, május 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az uralkodó előtt.**
- A képviselőház ülése.**
- A delegátusok a királynál.**
- A transzvái háború.**
- A Tiszai Regattaszövetség Aradon.**
- Külgügyi vita az osztrák delegációban.**
- A kvóta marad.**
- A hadi törvénysszék és a zsidó tanú.**
- Letartóztatott csalószövetkezet.**
- A szőlőmés lord.**
- A republikánusok bukása Párisban.**
- Ujabb összeférhetlenségi bejelentések.**
- Velencei éj a városligetben.**
- Jäger Mari a fegyházban.**
- Csarnok: Misztérium.** Fordította: Thessalos.

Az uralkodó előtt.

Arad, május 14.

Az osztrák és a magyar delegáció tegnap délben megjelent ő Felsége előtt, hogy meghallgassa azt a választ, melyet a Felség a delegáció elnökeinek üdvözlő beszédére adott s mely még a berlini ünnepnapok benyomása alatt különösen hangsúlyozta a közép-európai békeszövetséget, de utalt a nagyobb áldozatokra is, melyeket az államtól kér a közös kormány. Midőn ő Felsége különös súlyt fektetett a zavartalan békekilátásokra és a delegáció munkakedvére hivatkozott, világosan utalt a költségvetésre, melyet a közös kormány a két delegáció elé terjesztett.

Ez a költségvetés a magyar kormány befolyásával jött létre és a több-követelés dacára semmiképp sem igazolja azokat az aggályokat, melyeket vele szemben hangoztattak. A hadsereg szükséglete absolute magas ugyan, de indokoltnak kell tartanunk, midőn látjuk, hogy a hadügyi kormány bizonyos gondnal iparkodott az okvetlen szükségesség határai közt maradni.

Ami okvetlen szükséges, azt Magyarország szívesen áldozza a közös hadseregért, mely szilárd támasza nagyhatalmi érdekeinknek. A jövő az erőse s Európa békéjét a hatalmak ereje a legjobban biztosítja. A magyar nemzet az állami érdekek s nemzeti léte védelmében nem ijed vissza az áldozatoktól. Az állami függetlenség Magyarországra nézve egyértelmű állami létével s ennek támogatása céljából van szükségünk a békére.

Természetesen a költségek nem lehetnek akkorák, hogy a nemzet kulturális és gazdasági haladását gátolják, vagy egészen lehetetlenné tegyék. Ez esetben a hadsereg rombolna, a helyett, hogy a békés munkálkodást támogatja, ellenséges támadások ellen védelmezi. A közélet összes tényezőinek ki kell egymást egészíteniök és a delegáció feladata lesz, a harcokétség érdekeit a népek fizetőképességével összhangba hozni.

A közös költségvetés azt a benyomást kelti, hogy már a hadügyminiszter lelkiismeretesen iparkodott ezt a kiegyenlítő munkát elvégezni. Hiányzanak költségelő-irányzatából a gyakran emlegetett tábori ágyuk és erre a célra csak 750,000 frtot igényel a hadi kormány. Várágyukra 1.7 millió forint van beállítva a költségvetésbe; teljesíthetetlen követelésekről tehát szó sem lehet e téren. A haditengerészet számára sem látunk a költségvetésben horribilis több-követelést; egy hajó építésének folytatására 65.000 frt s egy új hadi hajó építésére első részletképp 600.000 frt van beállítva a költségvetésbe. Ezek valóban nem nagy összegek azok arányában, melyeket más hatalmak költenek évről-évre véderejük emelésére.

Ezen felül monarchiánk védereje jelentőséges tényezője az európai béke fentartásának és a fokozott áldozatokat többnyire szövetségképességünknek hozzuk, mely kiválóan európai érdeket involvál és egyértelmű létünk biztosságával. Egyedül annak, vagyis saját érdekünknek hozzuk évről-évre ezeket a, ha nem is jelentéktelen, de mindenesetre fokozott áldozatokat. Si vis pacem, para bellum. (+)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 14.

Borus, esős időben gyülekeztek a honatyák a folyosókon, a hol ma főként a trónbeszéd képezte a beszéd tárgyat. Általánoson tetszett a hangja, de a Szilágyi Dezső beszédei is. Széll Kálmán miniszterelnök ezalatt élénken tanácskozott Szilágyival, majd Horánszkyval s még néhány delegátussal.

A karzaton csak alig néhány ember érdeklődött az ülés iránt. Annál nagyobb feltűnést keltett egy piros fezes, fehér turbános bosnyák csapat, a mely Blaskovich Sándor vezetése mellett 11 óra után helyezkedett el a baloldali karzaton. A delegációból jöttek ide, a hol az ifju cseh delegátusokat intervenczióra kértek fel.

A szeszkontingens részleteinél élénk vita fejlődött ki, a melyben a főszerepet Rakovszky István játszotta — csekély szerencsével. Nagyobb vita a 8-ik §-nál támadt, de ezt is általános megnyugvásra intéztek el.

Személyi kérdések is tarkították a tárgyalást, a mely egy óraker ért véget.

Szünet után a tőzsdeadó tárgyalására tértek át.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, gróf Széchenyi Imre és Darányi Ignác miniszterek.

Az **elnök** bejelenti, hogy Gulner Gyula államtitkár benyújtotta a mandátumát. Kiadatott az igazoló bizottságnak.

Munkácsyné köszönete.

Elnök jelenti, hogy Munkácsy Mihály özvegye köszönetet mondott a képviselőháznak részvétnyilatkozatáért. Tudomásul szolgál. Következett

a szeszkontingensről

szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Az 5. §-nál

Rakovszky István módosítást nyújt be, a mely az ipari szeszgyárak ellen irányul.

Lukács László pénzügyminiszter a módosítást nem fogadja el, mert nem tartja igazságosnak, hogy az ipari szeszgyárak helyzetét még súlyosabbá tegye.

A Ház a §-t változatlanul fogadta el.

A 6. §-nál

Rakovszky István újabb három módosítást nyújt be szintén az ipari szeszgyárak ellen.

Lukács László pénzügyminiszter felvilágosítása után a szakaszt változatlanul fogadták el.

A 7. §-nál

Lukács pénzügyminiszter módosítást nyújt be. Ezzel szemben

Rakovszky István a §. kihagyását kéri.

Lukács miniszter ezt ellenzi, mire a szakaszt a miniszter módosításával fogadták el.

A 8. §-nál

Visontai Soma szólal fel. Sajnálja, hogy Magyarország képviselője, Mezei Mór nincs jelen. (Derűtség.) Ha valaki az ország képviselője, akkor érdek és társadalmi különbség nélkül kell állást foglalni. Ezt a szakaszt Gajári a pénzügyi bizottságban szegedi szakasznak nevezte el.

Polónyi: Inkább győri szakasz!

Visontai: Ez a szakasz nem jelent egyebet, mint, hogy egy külön csoportnak 180,000 koronányi nemzeti adományt juttatnak vele. (Helyeslés balról) Erre nézve a minisztertől felvilágosításokat kér.

Lukács László pénzügyminiszter: Kár volt úgy feltüntetni Visontai részéről e §-t, mintha itt valami korrupcióról volna szó. Lehet ezt a szakaszt épenugy szegedinek, mint gyöngyösi-nek nevezni. (Élénk derűtség.) E szakasznak csak annyi köze van Szegedhez, hogy ott évek előtt tényleg egy ipari szeszgyár létesült, a mely évről-évre hanyatlott, lassanként elvesztette kontingensét, így tehát a szeszgyár teljesen értelmetlenné vált volna. Ekkor egy küldöttség kereste fel a minisztert és arra kérte, nehogy Szegednek 100 ezrekre menő befektetése elveszzen, mentse meg a gyárat. Miután e kérelemhez a többi ipari szeszgyár képviselői is hozzájárultak, a miniszter e szakasz segélyével akart segíteni a gyáron. (Helyeslés.)

Személyes kérdések.

Gajári Ödön kijelenti, hogy a pénzügyi bizottságban csupán a szegedi polgármester távirati kérelmére szólalt fel és semmiféle magánérdekek szolgálatába nem szegődött. Az utóbbi gyanúsítás ellen tiltakozik. (Helyeslés.)

Visontai Soma kijelenti, hogy a magánérdekeket nem is említette és a gyanúsítás távol állott tőle.

A szegedi szeszgyár ellen.

Polónyi Géza csak abban az esetben hajlandó elfogadni a szakaszt, ha a miniszter biztosítja a Házat arról, hogy a kontingenst mások számára eladni nem lehet.

Rakovszky István: Polónyi koncesszióját

sem fogadja el, hanem azt a módosítást ajánlja, hogy a 8 §-ra az 5 §. hatálya nem terjed ki.

Liberális, klerikális.

Mezei Mór: Személyes kérdésben Visontai-val szemben kijelenti, hogy a liberalizmus alatt azt értette, hogy semmiféle osztályérdeknek nem hódol. Különben eddig azt hitte, hogy Visontai szociális érdekeknek hódol, de ugy látja, hogy nem szociálisnak, hanem klerikális érdekek szolgálatában áll. (Zaj balról.)

Polónyi! Spiritusz klerikális!

Visontai Soma: Egyszer már végére akar járni a klerikális jelszavaknak.

Mezei úgy látszik, hogy liberalizmusnak azt tartja, ha valaki a gazdag zsidóság érdekeit lancirozza, szóval ha a plutokratizmus szolgálatában áll. A ki pedig a szegény nép érdekeit védi, az klerikális. (Elénk helyeslés balról.)

Nem eladó.

Lukács pénzügyminiszter kijelenti, hogy a szegedi szeszgyár kontingense másra át nem ruházható. (Általános helyeslés.)

Polónyi: Akkor elfogadom a szakaszt.

Lukács miniszter: A Rakovszky módosítását ennek biztosítására elfogadja, de a saját szövegezésében. (Elénk helyeslés.)

Rakovszky: Nagyon helyes!

A Ház a szakaszt a miniszter módosításában fogadja el.

A többi §-t változatlanul fogadták el.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

következett a

tőzsde adóról

szóló javaslat tárgyalása.

Szabó Imre előadó ismertette a javaslatot, azt elfogadásra ajánlva.

Rakovszky István a javaslatban sok kibuvót lát, mely csak a Mezei szabadkőműves liberalizmusának felel meg.

Vészi József: Semmi köze ehhez a szabadkőművességnek!

Vészi József a határozati javaslatot nyújt be az áruforgalmi adó benoiztatására és a bianco-üzlet megszüntetésére vonatkozólag.

Vészi József személyes kérdésben szól. Kijelenti, hogy itt nem a szabadkőművességet, hanem az igazságot képviseli.

Mezei Mór szintén személyes kérdésben emel szót. Büszke — ugymond — arra, hogy ő szabadkőműves, de egyszersmind liberális.

Rakovszky István: No hát legyenek büszkék a szabadkőművesek is Mezeire!

A javaslat tárgyalását holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Liberálisok bukása Bukarestben.

Bukarest, május 14. (Saj. tud. táv.) A jefovi (Bukarest) kerület második választó testülete tegnap szenátort választott. A választásnak a liberális ellenzék nagy jelentőséget tulajdonított. A választás eredménye az lett, hogy a konzervatívok jelöltje győzött majdnem kétharmad többséggel.

Egy főhercegünk Párisban.

Páris, május 14. (Saját tud. táv.) **Ferdinánd Károly** főherceg Madridba utaztában **Bury** gróf álnév alatt tegnap ideérkezett. A főherceg este megnézte a *L'Aiglon* előadását. Ma megnézi a kiállítást és este tovább utazik.

Az irek mozgalma.

Manchester, május 14. (Saját tud. táv.) **John Redmond** és **John Dillon** egy nagy ir népgyűlésen beszédet mondtak. Redmond azt mondta beszédében, hogy ugyanabban a pillanatban, a mikor a királyné lovagias fogadása Irországban kedvező alkalmat nyújtott a jó viszony tartós megerősítésére, **Salisbury** hamisan kezdi feltüntetni az irek követeléseit és sértő módon visz-

szautasítja Irország józan követeléseit. Az irek ma tisztábban látják, mint valaha, hogy a békülékenység és lojalitás útján nem fogják elérni panaszuk orvoslását. **Dillon** az irpárt egyesüléséről beszélt és azt mondta, hogy az irpárt jelentősége majd ki fog tűnni az általános választások után.

A delegátusok a királynál.

Arad, május 14.

A budai várpalota kihallgatási termében vasárnap délbe fogadta a király a delegációkat. Előbb az osztrákok, mely vendég a magyar fővárosban, azután a magyart, s **Javorszky** lovag, meg **Szilágyi** Dezső elnökök tisztelegő beszédére megadta királyi választát.

A trónbeszéd így hangzik:

Hü ragaszkodásuknak imént hallott biztosítását őszinte köszönetemmel viszonozom.

A monarkia politikai helyzetében azon néhány hónap alatt, mely az országos bizottságok utolsó ülészaka óta lefolyt, változás nem állott be. A szövetségeseinkkel fennálló, évek során át kipróbált benső viszony, mely a német eszászár ó felségénél legujabban tett látogatásom alkalmával ismét oly lélekemelő módon nyilvánult, örvendetes kiegészítést talál azon kitünő viszonyban, melyben minden más hatalommal állunk, valamint különösen azon folytonos egyetértésben, melyet a közel Keletet illető minden kérdésre nézve az orosz birodalommal ápolunk; ezen helyzetből folyólag azon bizodalmat táplálhatjuk, hogy a béke áldásai a monarkia számára ezentul is

Hadügyi kormányzatom ez évben is csak a legszorosabb szükség határai közt állapította meg fokozott igényeit. Ezen költségtöbbletek részben az előbb történt megszavazások folyamán, részben a tüzérségi fegyverzet terén eszközöndő kísérletekre, valamint elodázhatatlan természetű megrendelésekre és építkezésekre vonatkozik.

Bosznia és Hercegovina közigazdasági élete a folytonos fejlődés rendes útján halad és ezen országok közigazdasági költségeire, mint eddigelé, saját bevételeik teljesen elegendők.

Hazafias odaadásuk iránt, melylyel magukat alkotmányos feladatuk megoldásának szentelni fogják, teljes bizodalommal viseltetvén, szívélyesen üdvözlöm önöket.

Beszéde végeztével a király leszállott a trón emelvényéről s fél óráig tartó cerclet adott, melyen az összes delegátusokat megszólitotta.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

A kroonstadti bevonulástól mámorosak az angolok. Roppantul el vannak telve **Roberts** diadalával, a mely pedig alapjában nem több annál, hogy a burok taktikai okokból és a város kimélése végett, visszavonultak, s így a „diadalmas” angol seregnek utat engedtek Kroonstadba.

Most a Vál folyó mellett táboroznak a burok. **Roberts** lord, hogy dicsőségét nevelje, most azt táviratozza, hogy ez az állás tartahatatlant, mert a víz kicsi és mindenütt átgázolható.

Nevezetes kijelentéseket tett a háborura nézve **Goluchowsky** gróf az osztrák külügyi albizottságban. Legsúlyosabb jelentőségű ezek között az, hogy *békére nincs kilátás*, mert a hatalmak közbelépéséről szó sem lehet. E mellett a semlegességről mondott érdekes fejtegetéseket. Ezek más helyütt olvashatók részletesen.

Mai távirataink a következők:

London, május 14.

A Reuter-ügynökség jelenti Maszeruból: **Rundle** és **Brabant** tábornokok egy sorban nyomulnak előre. Azt hiszik, hogy a Leeu folyó mellett táboroznak. **Roberts** lord gyors előnyomulása nagy hatást tett az oranjei burokra, a kik **Clocolan** és **Norannaberg** mellett állottak. Azonnal szétmentek minden irányba. Sok asszony egyedül maradt vissza a farmokon. Meglehet ugyan, hogy az angolok még erős ellentállásra találjanak, de nem valószínű, hogy előnyomulásukat megakasztják a burok. Egyes bur kommandók még készek előnyomulni az angolok harcvezetésének gyöngébb pontjai ellen.

London, május 14.

A Reuter-ügynökség jelenti Tabanehumból: Mikor az angolok tegnap megtudták, hogy egy bur kommandó a **Crinoline** dombon, **Ladybrandt**ól északra 15 mértföldnyire, táboroz, egy nagyobb angol sereg ágyukkal földerítő szolgálatra indult. A burok azonban időközben már elhagyták hadállásukat és, mint benszülöttek jelentik, a **Magualling**-hegyek felé vonultak.

Kroonstad május 14.

A lovas-zászlós átadta a várost **Roberts** lordnak. A burok visszavonultak a Vál folyóhoz, a hol elsánczolják magukat.

London, május 14.

A *Times* jelenti Kroonstadtból 12-iki kelettel: Hir szerint **Krüger** elnök **Lydleburg**ba szándékozik menni, mielőtt **Steyn** elnök, a ki e hó 11-én **Botha** tábornokkal elhagyta Kroonstadtot, hozzá érkezik. Ugyanennek a lapnak jelentik **Lourenco-Marquezból** tegnapi kelettel, hogy hir szerint a pretóriai volksraad zárt ülésen elhatározta, hogy Transzvál minden lakosának, bármily nemzetiségű is, a módosított haditörvény rendelkezései szerint támogatnia kell a burokat a köztársaság megvédésében.

London, május 14.

Roberts lord oly gyorsan haladt előre s oly gyorsan jelent meg Kroonstad előtt, hogy a buroknak nem volt idejük a vasuti sinek szétrombolására. A lőszerkeket és waggonokat azonban magukkal vitték, az élelmi szerkeket és takarmányokat felgyújtották.

French tábornok már péntek este Kroonstad közelében volt. A buroknak 20.000 emberük és 8 ágyujok volt. Az angolok sok foglyot ejtettek. 400 fegyvert adtak át a foglyok az angoloknak. A hollandok tartózkodóan viselkednek.

Egy fényképész lefényképezte azt a jelenetet, mikor **Steyn** elnök eredmény nélkül küzdött, hogy a burokat további küzdelemre serkentse.

London, május 14.

A burok a Vál folyónál akarják most a harcot felvenni. Ez azonban igen gyenge pozíció lesz, mert a víz sekély és könnyen át lehet rajta jutni.

London, május 14.

A *Mafeking* felszabadítására szánt se-
reget holnapra várják oda. A város csak
18-ig van ellátva élelmi szerekkel.

A republikánusok bukása Párisban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

Tegnap folytak le Párisban a községi pót-
választások és a republikánusok nagy kudarczá-
val végződtek. Nagy meglepetés volt ez erre a
pártra, amely méltán hivatkozhatik arra, hogy
6 képviseli ma a francia pártok közt egyedül
a higgadt államfentartó elemet. A győzelem a
nacionalistáké lett, akikkel a községtanácsba
a politikának legszélsőbb irányzatai vonulnak be.

A küzdelem igen heves volt a választáso-
kon. A pártok hosszas előkészületek után men-
tek a harcra, s a republikánusok bizakodtak
abban, hogy az általános választásoknál is si-
került többséget szerezniök, most is sikerülni
fog. Az eredmény azonban azt mutatta, hogy
reményük hamis volt, a többség Párisban már
nem az övék.

A vidéki választások a republikánusoknak
juttatták, a győzelem többségét s ez a komoly
aggodalmakat valamennyire enyhíti. Egyébként
a nacionalisták hangoztatják, hogy a községta-
nácsban nem politikával, hanem a város he-
lyes igazgatásával fognak törődni, azonban en-
nek ellenére máris szó van róla, hogy Derou-
léde és Marchand érdekében akciót indítanak.

A nevezetes választás részleteit tudósítók
táviratai a következőkben közlik:

A mai 30 községi pótválasztáson 19 nacio-
nalistát választottak meg, a többiek különféle
pártárnyalatu republikánusok, szocialisták stb.
Lucipia, a községtanács volt elnöke *Dausset*
nacionalista jelölttel, a hazafiak ligájának tit-
kárával szemben megbukott.

Az est nyugodt volt. A választásokban
rézstvevő választók száma óriási volt. A nacio-
nalisták győzelmei, különösen *Dausset* megvá-
lasztása *Lucipia* ellenében, tüntetésekre adtak
alkalmat. A boulevardokon temérdek antisemita
gyülekezett össze. A *Libre Parole* szerkesztő-
sége előtt tüntettek a *Ligue de la patrie fran-
caise* jelöltjének megválasztása örömeire. Ko-
moly incidens nem fordult elő.

Egy éjjelkor feladott távirat jelenti: A vá-
ros még most is nyugodt. A lapok szerkesztő-
ségei előtt kevés élénkség uralkodik. Különféle
kiáltások hangzanak, de nevezetesebb incidens
nem fordult elő.

A községi pótválasztások a vidéki városok-
ban is nyugodtan folytak le. Az eredmény nem
igen változott. Algirban a zsidóellenes lista győ-
zött. Rennesben a függetlenek vannak többség-
ben. Általánosságban a republikánusok győztek.

A nacionalista és konzervatív lapok gra-
tulálnak maguknak a párisi községi választá-
sok eredményéhez, a mely a községtanács 60
mandátuma közül 50-et biztosít nekik az ő szá-
mitásuk szerint. A republikánus, radikális és
szocialista lapok elismerik, hogy komoly ve-
reséget szenvedtek Párisban, ezt azonban bő-
ven ellensúlyozzák a vidéken aratott győzel-
meik.

Az *Eclair* néhány új nacionalista község-
tanácsossal folytatott beszélgetéseket közöl. Va-
lamennyien kijelentik, hogy csakis községi ügyek-
kel akarnak foglalkozni és hozzá akarnak járulni
a lakosság megnyugtatásához.

A radikális lapok elismerik, hogy a na-
cionalisták a községtanácsban többségre jutot-
tak és érzelmeiket kétségtelenül nemsokára
ki fogják fejezni a községtanács határozatai-

ban. A nacionalista lapok beszélnek, hogy a
kamara a párisi községi választásokból le fogja
vonni a megfelelő tanulságot és megbuktatja a
miniszteriumot. Több nacionalista községta-
nácsos kijelentette, hogy az új községta-
nács mindjárt első ülésén határozatokat fog
hozni *Marchand* alezredes és *Deroulede* érdeké-
ben, egyébként azonban főleg a város helyes
igazgatásával fog történni.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Rédey Szidi** ma aláírta a szerződést *Lesz-
kay* András szinigazgatóhoz a jövő virágvasár-
napig. A kedvencz énekesnő e szerint jövőre
is tagja lesz az aradi szintársulatnak.

* **Arad zárt város.** A nyári színház adja
meg városunknak ezt a jelleget. *Leszkay* An-
drás oly nagy arányu vállalatba fogott a szin-
körrel, oly óriási pénzáldozatokat hoz a közön-
ség szórakoztatására, hogy ezt csak úgy viheti
keresztül, ha alantas nivón álló konkurrensok
a közönséget a szinkörtől el nem vonhatják.
Ez az álláspontja tökéletesen jogos és méltá-
nyos, mert ha a nyári színház a főváros hason-
fajú intézményeivel egy nivón fog állani, tehát
olyat nyújt itt a vidéken, minőben csak a fő-
városiaknak jut részük, akkor meg is kíván-
hatja, hogy ezen törekvése csorbát ne szenved-
hessen. A belügyminiszteriumban elfogadták és
méltányosnak találták a szinigazgató ebbeli tö-
rekvését és ezentul a belügyminisztertől artis-
ták, orfeum vállalatok és hason fajú intézmé-
nyek a konzessziót *Arad kivételével* fogják csak
megkaphatni az ország területére.

* **Nyilassi Mátyas** ujra hozzánk szerződött.
Ezzel az örömhírrrel lepte meg az igazgatóság
a közönséget. Ki ne ösmerné nálunk az örök
jókedvű Matyit? Kevés színész tudott úgy a
közönség szívéhez férni, mint ő, ki bármely
szerepében erősen igénybe tudta venni a ne-
vető idegeket. Az ő humora egészséges és
diskrét és ha tulesapong is, mindig a józólés
határain belül marad. Az ő szerződötése nagy
hiányt pótol és biztosítja a vigjátékok és bóho-
zatok nagy sikerét.

Külügyi vita

az osztrák delegációban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága
Chlumetzky elnöklete alatt ma délben ülést
tartott, a melyen jelen voltak a közös kormány
képviselésében *Goluchowsky* gróf külügyminisz-
ter, *Krieghammer* báró hadügyminiszter, *Kállay*
Béni pénzügyminiszter és *Spaun* báró tenger-
észeti főnök.

Napirenden a külügyi költségelőirányzat
tárgyalása volt. Ennek előterjesztése előtt azon-
ban *Goluchowsky* gróf elmondotta nagyszabásu
expozéját a külügyi helyzetről és külpolitikánk
irányairól. Legérdekesebb momentumai a be-
szédnek a hármasszövetség politikájának a keleti
politikára nézve Oroszországgal való
kiegészítése, a traszváli háboru és a konzuli
ügy. — A beszédet itt adjuk:

Uraim! Az a rövid időköz, a mely bennün-
ket a tisztelt delegációk legutóbbi ülészakától
elválaszt, érthetővé teszi az uraknak, hogy ez-
uttal a külügyi helyzet beható fejtegetésétől el-
tekintek. Csupán arra kell tehát szorítkoznom,
hogy azokra a fejtegetésekre utalok, a melylyek-
kel az általános politikai helyzetet legutóbbi
összejövetelünk alkalmával ismertetni szerencsém
volt s a melyek a jelenlegi viszonyoknak is úgy
általánosságban, mint különösen teljesen meg-
felelnek.

Ő császári és apostoli királyi felségének
nemrégiben a berlini udvarnál tett látogatása
megfelel annak a belső viszonyoknak, a mely a
két uralkodól és államaikat összefűzi és ha egy-
részt nem is kell különösen kiemelni, hogy
semmiféle speciális politikai kérdések nem idézték
elő ezt a találkozást, másrészt nem tagadhatjuk
meg tőle azt a jelentőséget, a mely teljes mér-

tékben megilleti, mint újabb megerősítését azok-
nak az elveknek, a melyeken a közép-európai
békeszövetség szilárd épülete áll.

Azok a világrésziünk nyugalmára nézve oly
értékes garancziák, a melyekről tavalyi expo-
zémában behatóan megemlékeztem, ma is főnn-
állanak csorbitatlan erővel és arra a reményre
jogosítanak bennünket, hogy a mennyire az em-
beri előrelátás terjed, jövőre is épp oly hatáso-
san fogják előmozdítani a normális állapotok
zavartalan fejlődését.

E tekintetben tudvalévőleg a monarkianak
Németországgal és Olaszországgal való szoros
szövetségi viszonya értékes kiegészítést lel ab-
ban az egyetértésben, a mely közöttünk és a szent-
pétervári kabinet között a legközelebbi Keletet és
különösen a Balkán-félszigetet érdeklő kérdésekre
nézve főnáll, ugyszintén valamennyi többi hatal-
massággal való kitünő viszonyunkban s ezt a
konstellációt egész terjedelmében föntartani,
sőt lehető legzavartalanabb fönnállását biztosí-
tani, állandó gondoskodásunk tárgya.

Az a remény, amelynek néhány hónappal
ezelőtt kifejezést adtam, hogy t. i. az Anglia és
a dél-afrikai köztársaságok között kitört konflag-
ráció nem fog veszedelmes visszahatást elő-
idézni a nagyhatalmasságoknak egymás között
való viszonyára, eddig szerencsére teljes mér-
téken megerősítést nyert és hihetőleg alapos
az a remény, hogy jövőre is meg leszünk ki-
mélve e tekintetben súlyos következményü
meglepetésektől. Ez bizonyára már magában
véve is örvendetes momentum, amely azonban
semmiképp sem gyöngítheti azt a hő óhajást, a
melylyel a hadi állapotnak nemsokára való befe-
jezését szeretnők látni. Mennyiben van erre ki-
látás, egyelőre még bajosan ítélni meg, min-
denesetre teljesen kizártnak tartom egy barátság-
os közvetítő akció közbenjöttét, amelyet külön-
ben csak akkor kísérhetne siker, ha mind a
két hadviselő fél egyaránt hajlandó volna azt
igénybe venni, ami tudvalévőleg nem áll.

Ez alkalommal arra a sokféle támadásra is
óhajtok reflektálni, amelyek úgy a parlamenti
képviselőtestületekben, mint más gyűlésekben
és a sajtóban is a kormány ellen a semlegesség
állítólagos megszegése miatt intéztettek. Az e te-
kintetben elhangzott állításokat már ismételt
megczafolták ugyan illetékes helyről és leg-
utóbb nagyon kimerítően az osztrák miniszter-
elnök urnak a reichsrath képviselőházában tett
nyilatkozatával, mindazáltal nem mulaszthatom
el, hogy magam részéről is határozottan tiltá-
kozzam a nemzetközi jog bizonyos elveinek
önkényes magyarázata ellen, amely nem egye-
zik meg sem a betűjével, sem a szellemével
azoknak a rendelkezéseknek, amelyek a sem-
legesség fogalmát körülírják.

A költségvetési előterjesztések, a melyek-
ket a közös miniszterium nevében a tisztelt
delegációk első ülésén benyújtani szerencsém
volt, a monarkia két állama pénzügyi teher-
viselőképességének leggondosabb figyelembe-
vételével állították össze és az 1901. évre kért
kiadási többlet tekintetében a legszükségesebb
kiadások keretében mozognak.

Ha azonban ez az összeg is meglehetősen
érezhető áldozatnak látszik, a melyet az adó-
fizetőknek viselniök kell, másrészt figyelembe
kell venni, hogy a közös kormánynak annál a
a súlyos felelősségnél fogva, a melyet visel,
mindenkor igyekeznie kell a monarkia védő-
képességéről gondoskodni és soha sem szabad
felednie, hogy a legbékésebb konstellációk kö-
zepette is beállhatnak olyan események, a me-
lyek nagyhatalmi állásunkat érinthetik s a me-
lyeknek ez okból nem szabad bennünket
hiányosan elkészülve találniok.

A vezetésem alatt álló tárca előirányza-
tának a mult évi követelésekhez képest való
emelése főleg konzulátusaink, rendszeres fejlesz-
tésére való és megfelelő a delegációk kebelében
ismételtén kifejezett óhajoknak, úgy, hogy
azokat a t. gyűlés figyelmébe még különösen
is ajánlanom aligha szükséges.

A midőn most még kérem az urakat,
hogy az előterjesztett költségvetés tárgyalásába
belemenni sziveskedjenek, természetesen rajta
leszek, hogy miden fölvilágosítást, a melyet
tőlem a vita folyamán kérni fognak, a lehető
legkimerítőbb alakban megadjak.

Slama cseh delegátus szólalt fel a külügy-
miniszter után. A csehek nevében kijelentette,
hogy nem fogadja el a tárgyalás alatt álló

költségeloirányzatot egyrészt, mert a külügyminiszter személyében, másrészt mert politikai irányában egyáltalán nem bizik. A külügyminisztertől — ugymond — joggal lehet megkívánni, hogy a belügyekbe való minden beavatkozástól teljesen tartózkodjék, a külpolitikát pedig ne üzze egy népfaj javára, vagy kárára, hanem mindig az egész érdekeit és javát tartsa szem előtt. A külügyminiszter ezeknek az alapfeltételeknek soha sem felelt meg; hiszen ismeretes róla az a tréfa, a melyet a társaságban szélében beszélnek, hogy 1895. óta ő minden kabinetnél a bába és az — angyalcsináló is egyben.

Az általános vita befejezése után *Goluchowsky* felelt *Slama* támadásaira. Kijelentette, hogy nem lehet célunk Bulgáriában és Szerbiában olyan pártokat teremteni, a melyek a mi javunkra dolgozzanak. Oroszországgal való megállapodásunk épen abban áll, hogy az országok belügyeibe nem avatkozunk.

Bacquehem márkai előadó zárószava után a vitát befejezték s a tételt elfogadták.

A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

A kvóta marad.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

A kvóta-bizottságok és a hetes albizottságok ma ülést tartottak, a melynek eredménye az, hogy mindkét kvóta-bizottság elfogadta azt a határozati javaslatot, hogy a kvóta maradjon 1901. július 1-től 1909. december 31-ig 34.4—65.6 százalék.

Először a két hetes-albizottság tartott közös ülést. Az elnöki széket *Schönborn* gróf foglalta el. Napirend előtt *Falk* Miksa szólalt fel, s a magyar bizottság nevében, bár különös megbízás nélkül, részvétét fejezte ki *Dumba* Miklós elhunytá fölött. *Schönborn* gróf köszönetet mondott a megemlékezését az osztrák-bizottság nevében.

Beer Adolf dr., az osztrák előadó kijelenti, hogy az osztrák-bizottság felhatalmazta őt annak a javaslatnak a megtételére, hogy azok a megállapodások, a melyeket a múlt év novemberében létesítettek, fogadtassanak újra el, vagyis a kvóta legyen 1901. július 1-től 1909. december 31-ig magyar részen 34.4, osztrák részen 65.6 százalék.

Mint hogy ebben a 34.4 százalékban a magyar szent korona országainak egész területének, nevezetesen a volt katonai határvidéknek hozzájárulási aránya is befoglaltatik, a mi a régi kvóta mellett külön két perczent preczipuumként kezeltetett, az 1872. évi IV. t. cz. meg lesz változtatandó illetve, hatályon kívül helyezendő mindkét államra nézve.

Falk Miksa a magyar albizottság nevében kijelentette, hogy a javaslatához egész terjedelmében hozzájárul.

Forst dr., osztrák képviselő kijelenti, hogy az osztrák küldöttség előadója csak a bizottság többsége nevében beszélt, a kisebbség más álláspontot foglal el, s fentartja magának, hogy ezt annak idején részletesen ismertethesse.

Menger dr. óhajtja, hogy a magyar bizottság adjon kifejezést ugyanannak a kívánságnak, a melyet az osztrák már kifejezett, hogy a kormányok megegyező adatokat jelöljenek meg, a melyek alapján a kvóta kiszámítandó.

Ezt a magyar albizottság ad referendum vette.

Este hat órakor nyitotta meg *Tisza* Kálmán a magyar kvóta-bizottság plenumának ülését. *Falk* Miksa előadó jelentést tett a hetes albizottság részvétnyilatkozatáról. Ezt a bizott-

ság is egyhangulag magáévá tette. Ezután az osztrák küldöttség javaslatát ismertette és elfogadásra ajánlotta.

Buzáth Ferencz tiltakozott az ellen, hogy a bizottság egyszerűen elődje álláspontjára helyezkedjék, anélkül, hogy újabb számítások tárgyává tenné a kvótát. E tekintetben ő nem politikai, hanem közgazdasági szempontoktól vezettetni magát, most csak ezek lehetnek irányadók.

Tisza Kálmán elnök és *Láng* Lajos felszólalása után szavazásra bocsátották *Falk* indítványát, s azt *Buzáth* egy szavazata ellenében egyhangulag elfogadták.

Tisza Kálmán ismertette *Menger* dr. javaslatát a két kormány által megegyezően előterjesztendő számítási alapra nézve. Hosszabb vita után, amelyben *Szell* Kálmán és *Lukács* László, *Apponyi* Albert, *Buzáth* Ferencz, *Horánszky* Nándor, *Csáky* Albin gróf, *Pulszky* Ágost és *Pallavicini* Ede őrgróf vettek részt, abban állapodtak meg, hogy a kívánságnak e jelentésben kifejezést fognak adni, anélkül, hogy az a kormányhoz intézett utasítás, vagy felszólítás jellegével bírna.

A kvótaemelés elleni kérvényeket irattárba helyezik.

A plenáris ülés után a két hetes bizottság újból összeült a megállapodásokat tartalmazó jegyzőkönyv aláírása végett.

A szélhámos lord.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

A szélhámos természetrajzát adni igen könnyű dolog. Hiszen ott jár-kelek az aszfalton elegánsan és lebilincselőn, ott van a színházban, az orfeumokban és mindenütt, ahol az éjjeli mulatozások folynak, mindenkor mondva csinált rangjához illő fellépésével hódítva meg a könnyen hívőket. Regényeket tudna írni, ha írói tehetsége volna, színész lehetne, ha tanulni tudna.

A bécsi törvényszék előtt a jövő hónapban fog megjelenni egy ily érdekes szélhámos, akinek multját még ezideig sűrű homály fedi. *Coppeland-Sanders* Jaques-nek hívják az illetőt, aki a bécsi szállodákban hosszabb ideig, mint *canadai lord* élte világát.

Coppeland, aki még 28-ik életévét sem töltötte be, fess, elegáns modoru ember és — mint mondják — módfelett csinos. Nagyon természetes tehát, hogy nagy szerencséje volt mindig az asszonyoknál.

Különösen *B.* báróné rajongott a bécsi előkelő hölgyvilág között az ifju iránt, aki annyira ragadtatta magát, hogy daczára annak, hogy férjnél volt, tényleg eljegyezte magát a fiatal emberrel és most válni készül férjétől, hogy „*Coppeland lord*“ neje legyen.

A bárónő anyagi áldozatot is hozott a lordért, de a fiatal embernek ez mind kevés volt, úgy, hogy csalások útján kellett fedeznie nagy kiadásait. Előbb czégét csapta be, a melynél alkalmazva volt, később szállodák portásaira vetette magát. Egy szép napon midőn pénze elfogyott, a következő manipulációval segítette magát.

Kocsiba ült és elhajtattott a „*Krancz szállóba*“, ahol egyidőben *Coppeland lord* név alatt sokat költokezett és elég jó hirben állott. Megérkezve a szállóba, magához kérte a portást, és megpumpolta 200 frt erejéig.

Innen egy másik kocsiba ült és a „*Kereszt szálló*“-ba hajtattott, ahol szintén sikerült a portást ily módon becsapnia. Innen egy harmadik szállóba ment egy másik kocsin, ahol azonban rajtavesztett.

Az a kocsis ugyanis, a ki a *Kereszt szálló*-

ba vitte és tanuja volt, midőn ott a portástól 200 forintot vett fel, véletlenül látta, hogy a harmadik szálló portásával is tárgyalt. Elmondta gyanuját a portásnak, aki nyomban letartóztatta a szélhámos ifjut. Így került horogra az elegáns fiatalember, a hölgyek becézett kedvence, aki fölött a jövő hóban fog törvényt ülni a bécsi törvényszék.

Ha majd ebbeli büneért meglakolt, a hágai törvényszék veszi pártfogása alá, régebben elkövetett csalásait.

A szép bárónő pedig most vörösre sirt szemekkel várja a lordot, aki miatt férjétől elvált és családi boldogságát rombolta szét.

SPORT.

+ **A turista-egyesület estélye.** Ma este 7 órakor lesz a turista egyesület ismerkedési estélye, mely egyuttal kellemesen szórakoztató és tanulságos előadással és felolvasással lesz egybekötve. — *Szigmeth* Károly, debreczeni máv. főellenőr, mint általánosan elismert országos hirneves turista vetített képekkel fogja bemutatni hazánk igen sok szép vidékét, míg *Schmiedt* János dr., keresk. akad. tanár a turistaságról fog tanulságos és érdekes dolgokat felolvasni. — Az estély a legkellemesebbnek ígérkezik, s a rendezőség már előre számítva a jó hangulatra, arról is gondoskodott, hogy a tánczolni vágyó közönség se nélkülözze a jó czigányt. Az estély, melyre külön meghívót nem küldött szét az egyesület, s belépti-díj sincsen, a városligetben lesz megtartva, s azon a turista egyesület tagjain kívül résztvehet mindenki, kit valamely turista egyesületi tag vezet be. A turista egyesületnek nincsen más czélja, mint egy minden ízében kellemes családi estélyt szerezni a közönségnek.

+ **Az arad-hegyvidéki turista egyesület** e heti kirándulásainak programja a következő: Május 16-án kirándulás Kísszentmiklóásra és Ujaradra. (Vezetők *Palotay* Antal és *Schmidt* János dr.) 17-én sétá a vár körül (*Szilárd* Győző és *Szánthó* Mihály). 18-án Maróspart, Mikalaka, Glogovác (Lejtényi Sándor, *Lamberger* Lajos dr.) 19-én a csálai szőlőhely megtekintése (*Tedeschi* Viktor, *Szilágyi* Görgy, *Fischer* Antal) 20-án kirándulás reggel 6 órakor vasuton Mária-Radnára, onnét Solymosvárra, Csikára, a Kosim csucra és Solymospatakra (Vezetők: *Schmidt* János dr., *Varga* Imre és *Pareán* János).

Ujabb

összeférhetlenségi bejelentések.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

Ugron Gábor üzleti szennyest mindenáron tisztára akarja mosni a néppárt. Az a „nagy“ esemény, hogy *Rakovszky* István és *Zichy* János gróf lemondtak a delegációban való részvételtől, úgy látszik, nem rengette meg alapjában a világot, sőt Ő Felsége tegnap nélkülök is nagyon szívélyesen fogadta a delegátusok tisztelgését.

Az „Alkotmány“ és a „Magyar Állam“ más eszközhöz folyamodnak tehát. A néppárt bajba került szövetségesét úgy próbálják kiránczítani a hinárból, hogy egyre-másra jelentenek be összeférhetlenségi eseteket egy sereg képviselő ellen. Arra számítanak, hogy ezzel részint elterelik az *Ugron*-üggyről a figyelmet, részint pedig „megijesztik“ a kormánypárt néhány befolyásosabb tagját. Az első valószínűleg csak úgy nem fog sikerülni, mint az utóbbi. A figyelem félreterelését az *Ugron* Gábor iskolájában tanulták ugyan, de ha ez nem sikerült a „*Vaterland*“ útján, akkor aligha fog sikerülni az alább megnevezett három tiszteletreméltó iparossegéd útján is, akik bizonyára csak öntudatlan eszközei *Ugron*éknak és a néppártnak.

Perczel Dezsőhöz, a képviselőház elnökéhez, ma három összeférhetlenségi bejelentés érkezett. Az egyiket *Gajári* Ödön Nobelgyári igaz-

gatósága ellen, a másikat *Láncai* Leó rimamurányi és salgótarjáni igazgatósága s a harmadikat *Münnich* Aurél ellen adták be a Paragon Limitesl igazgatósági tagsága miatt. A bejelentések szövege a következő:

Nagym. képvis. Elnök ur!

Miután a forgalomba került hírek azt a látszatot keltik, hogy a képviselőház végre komolyan akarná venni az összeférhetlenségi törvényt, van szerencsém bejelenteni, hogy *Münnich* Aurél orsz. képviselő az 1875. I. t.-cz. 2. §-a szerint összeférhetlenségi állásokat tölt be és pedig igazgatója a „Paragon” hirdetési vállalatnak, mely az állammal állandó üzleti viszonyban van; továbbá felügy. biz. tagja a Hernád v. m. vasipar r.-t.-nak és igazg. tagja az Urikány Zsilv., m. köszénbánya részvénytársaságnak, mely vállalatok különféle állami üzemekkel állandó összeköttetésben vannak.

Budapest, 1900. május hó 13.

Tisztelettel:

Sági Adolf,
nyomdász,

lak. Budapest, akác-u. 22.
III. 22.

Előttünk:

Horvát Géza.

Kugler Gyula.

Ugyanilyen szövegű bejelentés érkezett Nagy Gábor *cipész*mester (lakik: Dálnok-utca 24 szám III. em. 55) aláírással *Gajary* Ödön ellen azért, mert igazgatósági tagja a Nobel-féle dinamitgyár r. t.-nak, felügyelő-bizottsági tagja az Athaeneum irodalmi r. t.-nak, mely a „Budapesti Közlöny” révén az állammal állandó üzleti viszonyban van.

Továbbá *Láncai* Leó ellen *Markó Márton szabómester* (lakik: Király-utca 92. szám III. 19) aláírással azért, mert elnöke a nemzetközi waggonkölcsönző, igazgatósági tagja a salgótarjáni köszénbánya és igazgatósági tagja a rimamurányi vasművek r. t.-nak.

Ma nem érkezett több bejelentés, de holnap vagy holnapután valószínűleg jön még egy csomó. Bizony kár is volt bántani az ügyeskedő „nagy székelyt”, mert ország-világ látja, hogy a fenti összeférhetlenségi vétkek mellett messze eltörpülnek a zablszállítás és a pokróczsvindli.

A hadi törvényszék és a zsidó tanú

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

Sokat beszéltek a közelmúlt napokban arról az esetről, mely a nagyváradi kir. járásbiróság előtt játszódott le, a midőn *Fuchs* Mór az ottani orthodox hitközség rabbija födetlen fővel nem akart esküdni.

Az esetet jogászi körökben pro és kontra sokat vitatták, de abban, hogy kinek adjanak igazat, *Bessenyei* járásbirónak-e, avagy a rabbinak, megállapodásra nem jutottak. A rabbi védelmére különösen a maradiak emelték fel szavukat és akciót is indítottak arra nézve, hogy az igazságügyminiszternél keressenek állítólagos sérelmükért elégtételt.

Fölötte érdekes a haladópartiai orgánusmának, az „Egyenlőség” című felekezeti lapnak véleménye, mely többek között így ír az esetről:

Igaz — írja a nevezett lap — hogy imára, istentiszteletre befödik fejüket a haladópartii zsidók is, csak hogy a polgári eskü nem héber benedekció, sem nem istentisztelet. Még azt is értették volna, ha a főrabbi ur, mint nagyon vallásos zsidó, egyáltalán megtagadta volna az eskütételt, de, hogy esküdni akart, s csak kalapban, mikor az egyenlőséget a törvény előtt bizonyára a főrabbi ur is igen, igen nagy vivmánynak ösmeri el: azt teljes-ségben nem értjük.

Bessenyei járásbíró a zsidó pappal szemben egy nagy elvet védett meg: az egyen-

lőség elvét a törvény előtt! Ezért csak köszönet és elismerés jár ki neki és nem támadás.

Mert mit szólana a főrabbi ur, ha a hitközségi elnököt, ki igen is esküszik hajadon fővel, tekintettel orthodox voltára, a bíró arra akarná kényszeríteni, hogy föltett kalappal tegye le a polgári esküt?

Joggal nagy lárma támadna. Mert értse meg valahára a főrabbi ur, hogy az, hogy ő neki úgy kell esküdni, mint a többinek, az nem kényszer, hanem jog.

Igazán sajnálnok, ha a felső bíróság a főrabbi urat a rászabott bírság alul fölmenté.

Mindenesetre érdekes az „Egyenlőség” nyilatkozata és most már kíváncsian várjuk a felső bíróság ítéletét.

Ezzel kapcsolatosan — nem összehasonlítás szempontjából, csak a rabbi esetéből kifolyólag — egy aradi esetet említünk meg, mely katonáknál történt.

Az aradi katonai büntető bíróság előtt tegnap délelőtt egy közkatona büntetést tárgyalta. A bizonyítási eljárás során egy civil-embert is kihallgattak, mint egy ténybeli körülmény tanuját.

A civil-embert — aki történetesen zsidó volt — vallomása megtétele után, az eskü letévesére szólította fel a hadbíró.

Mielőtt az esküt letétezték vele, egy zsidó imakönyvet szereztek és aztán feltett kalappal egyik kezét imakönyvére téve, kellett a zsidó vallásu tanúnak az esküt letennie.

A katonai hatóság előtt tehát — mely törvénykezésében még mai napig is ósdi, maradi — a zsidónak imakönyvére és feltett kalappal, kell esküdni, de viszont a katolikusok is a keresztre esküsznek.

És hiába szabadkozott a zsidó vallásu ember, hogy ő nem oly hitű és hogy polgári hatóságok előtt is fedetlen fővel és imakönyv nélkül nem egyszer esküdött — a katonai törvényszék ragaszkodott szabályzatához.

Letartóztatott csalószövetkezet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 14.

Vakmerően ravasz csalást leplezett le ma a fővárosi rendőrség.

A nyolczadik kerületi Jókai-utca 8. sz. házban lakik *Weiler* Hugó kertész és neje. Szorgalmas, munkás emberek voltak egész életükben, s most öregségükre is még fáradhatatlanul dolgoznak, így hát szép vagyont gyűjtöttek lassacskán össze. Gyermekük nem volt, s hogy legyen kiért dolgozniok, örökbe fogadták az asszony nővérének *András* nevű fiát.

Ez a fiatal ember hamarosan megházasodott, a feleségével, később gyermekével együtt is ott lakott tovább is örökbefogadó szüleinél. Igazság szerint a kertész a munkában kellett volna segédkeznie, s ezért teljes ellátást kapott családostul, s ezen felül havonként 35 forintot, tényleg azonban nem dolgozott semmit, csak zsarolta, fosztogatta *Weiler*eket.

Egy nap az öregek megunták ezt a szakadatlan pénzelést és kitették a fiut a házból. Még ezután is sokszor segítették ki, de ez nem volt neki elég, s ravasz csalást eszelt ki, hogy egyszerre sok pénzt szerezhessen *Weiler*ektől.

Weilerné naphosszant az árucarnokban ült, s ott árulgatta kertészetük gyümölcsseit, otthon csak az ura szokott lenni a cselédekkel. A múlt hó 23-án *Weiler* idézést kapott a rendőrséghez. Ijedten rohant fel, mert nem tudta elképzelni, mit akarhatnak tőle. Alig

ment el hazulról, egy parasztosan öltözött asszony állított be a házhoz, s az otthon maradt cselédnek azt mondta, hogy szeretne száz forint áru virágot vásárolni. A cseléd nem tudott mit csinálni a ritka vevővel, a kinek annyi virág kell, s kérte, hogy menjen a szobába és várja ott be *Weilert*, a ki majd nem sokára haza jön. Az asszony be is ment a szobába és ott leült.

Csakhamar ezután a fiatal *Weiler* András jelent meg egy *Marmorstein* nevű pénzügynökkel. A parasztasszony kijött, *Weiler* pedig hozzásietett és kezét csókolván neki, így szólt:

— Kezét csókolom anyám.

Marmorstein megkérdezte az asszonyt:

— Kegyed *Weilerné*?

— Igen, az vagyok, — volt a felelet.

— Felhatalmazza a fiát arra, hogy kölcsönt vehessen az ingatlanaira? — kérdezte tovább *Marmorstein*.

— Igen, sőt ha tetszik, elmehetünk a közjegyzőhöz és ott adok a fiának általános felhatalmazást.

Ez után az asszony bement a szobába, kendőt vett magára és *Weiler*rel és *Marmorstein*nal távozott. A cselédnek azt mondta, hogy majd visszajön később.

Az öreg *Weilert* ezalatt felvilágosították a rendőrségen, hogy valaki becsapta az idézéssel, mert az hamisítva van. *Vigan* ment haza, örült, hogy semmi baja sem volt a rendőrséggel. Otthon a cseléd avval fogadta, hogy volt itt egy asszony, a ki száz forint áru virágot akart venni, de nem tudott várni, hát elment, hanem majd visszajön.

Arra azonban hasztalan vártak. E helyett az asszony a fiatal *Weiler*rel egy nagy csaláson dolgozott. *Marmorstein*nal elhitették, hogy az öreg *Weiler* felesége, s mentek a közjegyzőhöz meghatalmazást aláírni a fiu részére, hogy kölcsönt tábláztathasson a vagyona. Utközben egy *Löwinger* nevű ügynökkel találkoztak, azt is elvitték személyazonossági tanúnak.

Stamberger közjegyzőhöz mentek. Ez váltig figyelmeztette az állítólagos *Weilernét*, hogy egy általános meghatalmazás veszedelmes valami, avval visszaélhetnek, ő avval felelt, hogy bizik a fiában. A meghatalmazást így kiállították, avval elmentek *Gross* Lipót dr. ügyvédhez, a ki egész bizalommal megcsinálta a 6600 koronáról szóló kötelezvényt, a melyre *Marmorstein* 1800 korona előleget adott addig, míg a betáblázás keresztül lesz vive. Később *Vécsei* Mór dr. ügyvédnél egy 12000 koronás kölcsönt bonyolított le *Weiler*, itt azonban még nem kapott pénzt, mire leleplezték a csalást.

Az öreg *Weiler*ék egy-két nap előtt jutottak csak tudomására a fogadott fiuk gazságainak, s azonnal feljelentették. *Arányi* kapitányt bízták meg a nyomozással. Az ő megbízott detektívjei ma *Weiler* András és büntársát, a parasztruhába öltözött asszonyt elfogták és a rendőrségre szállították.

Az öreg *Weilerné* azt panaszolja, hogy a fiu már egyszer gyilkossági kísérletet is követett el ellenük; ugyanis mérgezett pálinkát küldött nekik. Egy más esetben meg orgyilkosokat akart állítólag felbérelni, hogy így az örökséghez jusson.

Most intézkedtek *Weiler*ék, hogy ez az örökség soha ne juthasson az elvetemült ember kezére.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az amatőr-klub választmánya holnap, kedden este kilencz órakor a Honisch-féle műteremben levő hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, hogy mindannyian megjelenjenek, mert a napirenden fontos tárgyak vannak.

Jäger Mari a fegyházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 14.

A megtorló igazságszolgáltatás egyik erős várából, Mária-Nosztráról jött ma hír, mely egy híres gonosztevő asszonyra, a méregkeverő Jäger Mária vonatkozik. A vásárhelyi boszorkány rég ideje ott senyed már a fegyház czellájában, ahol vas fegyelemmel őrzik az állati kegyetlenségekkel elkövetett gyilkosságok tetteseit. A törvény teljes szigorával nehezedett rája és körülbelül annyi évet vett el az életéből, ahány ártatlan életet az ő keze szerint kioltottak. Jäger Mari most már belenyugodott a sorsába. Nem sir, nem jajgat, sőt visszatér a régi kedélye is. Amikor a vonatra szállt, hogy elszállítsák Mária-Nosztrára, már akkor egyszeribe megváltozott Jäger Mari. Azt a siránkozó, imádkozó öregasszonyt, aki roskadozott a halálfélelemtől, ott hagyta Szegeden és Mária-Nosztraig még a nótázó kedve is visszatért, mert akkor már bizonyos volt a dolgában, hogy csak tizenötvére ítélték el.

Csak akkor hagyta el a bátorsága, amikor megpillantotta azt a komor fegyházat, ahol tizenöt évre zárult be mögötte a vaskapu. Eleinte nem akart beletörődni a sorsába és akadékoskodott, de a vasfegyelem megtörte és a Mária néni ma már szelid menyecske, akinek a magaviseletéről a fegyház jelentése azt mondja, hogy „kifingástan.”

Igy teltek el Jäger Mari fogságának az első hónapjai, melyeket természetesen magánzárkában töltött. Amikor aztán látta, hogy a káromkodásokkal nem nagyon segíthet a sorsán, hát ájtatoskodásra adta magát. Ulvasót kért és naphosszat azt morzsolgatta a kezei között. Szóval egészen megjavult, amit méltányoltak is az apácák, akiknek a felügyelete alatt van és ma már dolgoztatják is az öregasszonyt. Sőt a bizodalomban annyira mennek vele szemben, hogy Jäger Marit külső munkára is használják.

Nap napután kiküldik a fegyház mellett lévő erdőségekbe — természetesen ör kíséretében — ahol vesszőket vág a vásárhelyi méregkeverő asszony a kosárfonáshoz. És ez a munka ugylátszik tetszik is a híres Jäger Marinak, mert jókedvvel csinálja, úgy, hogy az örök nem egyszer hallják a szépséges alföldi népdalokat elhangzani a Mari néni ajkáról. Különösen „Az egy kemence pogácsáról” szóló nótát hajtogatja a az öreg, aki bizony míg szabad volt, maga is kivette a részét a sütésből, csak hogy derejéken gyakorolta.

Amikor aztán alkonyat tájban visszaviszik a szürke czellájába, akkor Mária néni rendszerint felsóhajt:

— Krisztuskám, megint elmúlt egy nap!

Mert Jäger Mari, daczára, hogy nyolczvanhoz közeledik, nem tartja olyan soknak a rá szabott tizenöt esztendő és nagyon reménykedik, hogy ő még kiszabadul.

Velencei éj a városligetben.

— A polgári nőegylet tündérestéje. —

Arad, május 14.

A polgári nőegylet védasszonyai és az agilis választmány hosszú pihenés után ismét kilépnek a nyilvánosság elé és amikor a közönség jótékony érzületére hatni akarnak, nyáron oly nagyszabású vállalatba fognak, a mely, ösmerve hölgyeink lelkesedését, páratlan buzgalmát és ügyességét, mozgásba fogja hozni városunk egész társadalmát, sőt az ilyen alkalmakkor magát soha ki nem vonó környéket is.

A polgári nőegylet ezt a vállalkozást a ma d. u. 3 órakor, az árvaház dísztermében, Fábrián Lászlóné urnó fővédasszony elnöklete alatt tartott választmányi ülésén határozta el. Az érdekes gyületről a részletes tudósítást a következőkben adjuk:

Fábrián Lászlóné fővédasszony, az egybegyűlteket szívélyesen üdvözölvén, örömeinek kifejezést, hogy a választmány, áthatva a szőnyegen lévő ügy fontosságából, oly szép számban jelent meg. Hangoztatja, hogy a nőegylet a nyár folyamán jótékonycélu ünnepély rendezését határozta el és hogy az ünnepély egy *Velencei éj* lenne. Tudomására adja, hogy a lövészegylettel sikerült arra a megállapodásra jutni, hogy ezen ünnepélyre a városligetet az egylet rendelkezésére bocsájtja. Az ünnepély napjaul f. é. június 3-ika tüzetett ki vagyis a *pünkösöd első napja*.

A részletek megvitatása után elhatározott, hogy a városligeti tó környéke fényesen ki lesz világítva. A tavon uszkáló szandolinok és ladikok lampionokkal és virágfüzerekkel díszítetnek fel. A ladikokban és csolnakokban a felkérendő urhölgyek és urak velencei dalokat énekelnek és a virosligeti tó a maga valóságában fogja reprezentálni a lagunák farsangi életét. A gondola-ünnep tartama alatt a tó partján a Mittelman-féle gyár oldalán tündéres tűzijáték fogja a hangulatot emelni.

Az ünnepély d. u. 4 órakor veszi kezdetét. A ligetben a fővédasszonyok gardedámsága alatt fiatal hölgyek fognak gondoskodni arról, hogy a közönség méltóan és mindamelllett olcsón szórakozzék. Lesz söracsarnok, confettisátrak, cukrászda és pezsgőpavillon, és ami bizonyára nagy vonzerőt fog gyakorolni, lesz nyílt színpad, melyen mulattató előadások tartanak az est beálltáig. — Az ünnepély egész tartama alatt a házi ezred zenekara, a söracsarnokban és a pezsgőpavillonban pedig cigányok fogják szolgáltatni a zenét.

A program változatossága mellett tanuskodik az a terv is, hogy fiatal leánykák mint mozgó perez-elárusítók fognak működni. Az anizskártya sem fog hiányozni, amennyiben a közreműködő hölgyek arczképével ellátott levelezőlapokat fognak elárusítani, mely levelezőlapok bizonyára nemcsak a képeslevelezőlapok szenvedélyes gyűjtőit fogják gyönyörködtetni.

És mindezen remek szórakozásért csak 50 krt kérnek személyenkint. Gyermekek és katonák pedig csak 20 krt fizetnek.

Ez volna nagyjában az a keret, melyben az ünnepély mozogni fog.

Látnivaló tehát, hogy a polgári nőegylet velencei éjszakája a legimpozánsabb, legváltozatosabb műsorral rendelkező mulatság lesz, melyet csak valaha rendeztek Aradon.

HIREK.

— **A király részvéte.** Esterházy Móricz gróf özvegye férje elhunytá alkalmából számos részvétiratot kapott. Ő felsége főhadsegédével, Paar gróffal igen meleg hangu részvétlívratot intéztetett az özvegyhez. Részvétlívratok érkeztek továbbá a főherczegek nagy részétől, Széll Kálmán miniszterelnöktől és a magyar főnemesség számos tagjától. A koporsót tegnap zárták le. Ma délben egész csöndben beszentelik a halottat s azután Pápára viszik.

— **A kaszinó jövője.** Az Aradi Közlöny vasárnapi számának vezető cikkében kifejtette azon eszméket, melyek a kaszinó új életre keltését, fenntartását és reuzálását lehetővé teszik. A kaszinó-egylet tegnap közgyűlést tartott, melyen a tagok egyhangulag a *kaszinónak a jövőben való fenntartása mellett nyilatkoztak meg a*

tervbe vett új reformokkal. A közgyűlést a tagok nagy számának jelenlétében Fábrián László főispán vezette. Kádas Antal helyettes titkár felolvasta az igazgatóság évi jelentését, melyet vasárnap körülményesen ismertettünk. Urbán Iván a jelentés felolvasása után azt indítványozta, hogy az igazgatóság ismételten kéréssek fel mandátumának a jövő évi közgyűlésig való megtartására annál is inkább, mivel a *kaszinó feloszlására jelenleg semmi komolyabb ok nincs*. A lelkes és hosszas helyeslések után Bohus István báró a maga és igazgató társai nevében megköszönte a közgyűlés bizalmát s kijelentette, hogy a kaszinói élet fellendítésére minden lehető el fognak követni. Ezután a főispán indítványára jegyzőkönyvben örökítették meg az egyik elhunyt igazgató, Sallay Béla emlékezetét, kinek helyére Szathmáry Jánost, választmányi taggá Hendrey Pált, rendes titkárrá pedig Kádas Antalt választották meg. Hendrey Pál indítványára a közgyűlés elhatározta a társalgó szobának teljesen új butorral való ellátását. Boros Vida arra a körülményre hívta fel a közgyűlés figyelmét, ha esetleg valamikor a *kaszinó-egylet feloszlására kerülne a sor, amelyet ugyan nem kíván, indítványozza, hogy az igazgató-választmány az alapszabályok azt a pontját, a mely a feloszlásra vonatkozik, oda módosítsa, hogy a *kaszinó könyvtára ne a tudományos akadémia, hanem valamelyik aradi közönyvtár tulajdonába szállhasson*. Az indítványt a közgyűlés elfogadta. Dr. Szalay Károly ügyész a kilépett egyleti tagok ama kívánságát terjesztette elő, hogy ez év november havától kezdve, minden további fizetési kötelezettség alól felmentessenek. A közgyűlés erre vonatkozólag az igazgatóválasztmány előbbi elfogadott javaslata értelmében döntött. A fizetési kötelezettség e szerint csak a jövő év május havában fog megszűnni.*

— **Hegedüs miniszter.** Aradhoz Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ma leiratot intézett a város tanácsához, melyben felhívja a figyelmet arra, hogy 1901. január hó elsejével megkezdődik a népszámlálás. A miniszter ébrentartja a hatóság érdeklődését a dolog iránt s rámutatott arra, hogy még ez évben gondoskodni kell a népszámlálás költségeinek a jövő évi városi költségvetésbe való illesztéséről. A miniszter elmondja, hogy a nyomtatványokat ugyan az állam bocsájtja rendelkezésére a hatóságoknak, de a népszámlálási biztosok fizetéséről s az adatoknak a statisztikai hivatalhoz való küldéséről a városnak kell gondoskodnia.

— **Mangra püspöki helynöksége megfelebezve.** Az E-s-nek aradi tudósítója azt táviratozza, hogy az aradi gör. kel. zsinat bihari tagjai részletesen indokolt *felebbezést* adtak be Mangra Vazulnak nagyváradi püspöki helynök-ké történt megválasztása ellen. A zsinati ügyrend 58. §-a értelmében a román nemzeti egyházkongresszus van hivatva felülvizsgálat alá venni a választást. A gör. kel. egyházkongresszus azonban csak 1900. évi október 6-án fog összeülni s így addig Mangra *el nem foglathatja* a zsinat többsége által neki szánt díszes méltóságot.

— **Ujabb betörés az Andássy-téren.** Vakmerő betörés történt tegnap délután Arad egyik legnagyobb épületében: a Reck-féle ház udvarában levő *Böhm Adolf ékszerész lakásába, a mig hazulról távol volt*. A betörők a szobába bejutva, először is egy szekrényt törtek fel s abból minden ruhaneműt kidobtak. De, ugy látszik, pénzt kerestek s miután azt nem találtak, egy ezüst késsel felfeszítették az asztalfiókot s onnan 30 frt készpénzt s egy csomó igaz gyöngyöt vittek el. Feltűnő körülmény az

hogy az ott levő ezüst ékszereket a betörők nem bántották. Minden nyom arra mutat, hogy a tettesek a helyszínnel ismerősök voltak és pénzt kerestek. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Ovoda-felavatás.** *Glogovác* községben ovodát állítottak fel, amelynek ünnepélyes felavatása vasárnap történt meg. Az ünnepély isteni tisztelettel kezdődött, melyen részt vettek *Varjassy* Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Orody* Nándor az ovoda férfi- és dr. *Horváth* Antalné a női felügyelő-bizottság elnöke, a községi elöljáróság, az érdeklődő szülők és az egész közönség. Ezután *Schreibert* Ferenc segédlelkész felszentelte az ovodát. *Orody* Nándor szép beszéddel üdvözölte a tanfelügyelőt, ki válaszában örömet fejezte ki az ovoda megteremtéséért, amit *Orody* Nándor, dr. *Horváth* Antalné és *Edelmüller* Lujza óvónő buzgalmának, jóindulatának tud be. Végül az ovoda kicsiny növendékeit megvendégelték.

— **A király és a csehek.** Az osztrák delegációnak tegnap a Felség előtt való tisztelegése alkalmával a *cerele* alatt érdekes beszélgetés folyt le a király és a csehek között. Szándékosan úgy intézték illetékes helyen, hogy a beszélgetés csak ma tétessék közzé, mikor a cseh delegátusok már Bécsben lesznek.

Pacakhöz — mint tudósítónk telegrafálja — így szólt a király:

— Ön már gyakran volt tagja a delegációnak?

— Igen, Felség, nagyon gyakran.

— *A reichsrathban eddig még semmit sem dolgoztak.*

— Nem mi vagyunk az oka, Felség. *Egyenesen belegergettek bennünket ebbe a harcba,* s a harcot el kellett fogadnunk, ha nem is könnyű szívvel. Eveken keresztül tanúsított magatartásunk daczára, elvették tőlünk a minket megillető jogot és nekünk népünk ezen jogait védelmeznünk kell.

A király erre így felelt:

— *De nem szabad és nem is fogják az ön népet bántani.* Erről biztosítom önt. És akarom, hogy a parlamentben dolgozzanak.

— Felség, felelte *Pacak*, mi készek vagyunk a munkára, *de jogainkat is követeljük.* Felseged igazságérzetéhez fordulunk, hogy elvett jogainkat visszaadják s a kedélyek megnyugtatóására egyelőre a belső ügykezelésben a cseh nyelvet hivatalos nyelvnek elismerjük.

— *Ismétlem, hogy önöknek semmi bántódása nem lesz.*

Kaftánhoz így szólt a király:

— A cseh tartománygyűlés még nem készült el feladataival.

— Sajnos. Nem Felség. Nem adtak neki erre kellő időt.

— Bizony, ez nagyon sajnálatra méltó.

— Az ülészak a szomorú politikai viszonyok nyomása alatt állott, folytatta *Kaftan*. Azzal az alázatos kéréssel bátorodom itt Felseged elé járulni, hogy ne engedje meg, hogy a cseh népnek törvénybe foglalt jogait megsértésék. *A cseh még mindig hü volt királyához.*

— *Nos bizonyítsák ezt be mostan,* felelte a király. *A pillanat nagyon komoly.* *Stránszky* dr. előtt a király azon kívánságát fejezte ki, hogy a Reichsrath is előbbre menjen a munkájával.

— Felség, — szólt *Stránszky* — nem mi vagyunk az okai, ha nem megy előbbre.

— **Létszámemelés a közös hadseregnél.** A közös hadsereg tábornokainak létszáma a jövő év májusában és novemberében egy-egy altábornagygyal emelkedik. Szükségét látják ugyanis, hogy a katonaterületi parancsnokságokhoz már béke idején, egy altábornagyot osztszanak be oly ezérből, hogy a jövőben viendő parancsnoksága területének helyi viszonyait már béke idején megismerhesse s tanulmányozhassa. Ed- dig tizenegy ily tábornok van, kell még négy, ezek közül most kettővel lesz több. Szaporítani

fogják továbbá a helyi alkalmazásbeli tisztek létszámát *tizenhárom törzstiszttel.* Ezek az állások jelenleg nyugállománybeli tisztekkel voltak betöltve. A hadbírói kar állományát egy ezredes-hadbíróval, és négy főhadnagy-hadbíróval, a katonai hadbiztosági tisztviselők békelet- számát tiz tiztviselővel, az élmező kar békelet- számát tizenegy hivatalnokkal emelik.

— **Halálos párbajért — tizennégy napi államfogház.** A budapesti törvényszék — mint tudósítónk táviratozza — ma tárgyalta *Mathisch* tartalékos hadnagy párbaj-ügyét. *Mathisch* 1899. április 17-én Leobenben a kávéházban karambolozott s *Januske*, a *Cruscia* burschenschaft elnöke rárivált:

— Kutya magyar, takarodj ki!

Mathisch jelentést tett a hadtestparancsnokságnál, kihivatta *Janusket* és pisztoly párbajban lelőtte. Ma vonták ezért felelősségre. *Keserü* dr. ügyész maga is kérte az enyhítő körülmények figyelembe vételét. A törvényszék 14 napi államfogházra ítélte *Mathisch*-t. A törvény a halálos párbajra öt évig terjedő államfogházbüntetést szab.

— **Házasság.** *Vannay* Gyula aradvárosi aljegyző ma délután kötött házasságot Német-Peregen *Oláh* Árpád ottani községi jegyző bájos leányával, *Iren* kisasszonnyal. A polgári esketési funkciót *Senk* Ferencz járási főszolgabíró végezte.

Vizer Ottó községi tanító e hó 23-án vezeti oltárhoz *Vollák* József aradi építőmester szép leányát *Ilonka* kisasszonyt.

— **A szent jobb Esztergomban.** A magyar katolicizmus 900 éves fenállásának fordulóját Esztergomban fényes ünneppel ünnepik meg. A rendező-bizottság — mint tudósítónk táviratozza — legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a hercegprimást megkéri, hogy eszközölje ki István király szent jobjának az ünnepség idejére Esztergomba szállítását, s rendeljen oda országos zárandoklást.

— **Az építő-iparosok országos kongresszusára,** amely feladatául tűzte ki az építő ipar gyakorlásának törvény útján való szabályozását és az építő-ipar jelenlegi válságának orvoslását, a kereskedelmi és iparkamarák, valamint az ipartestületek nagyszámában jelentkeznek. Az építő ipari kongresszus már az eddigi bejelentések szerint is, a résztvevők számát tekintve, az eddigi magyarországi kongresszusok között a legnagyobbak ígérkeznek. — A jelentkezők száma már most meghaladja a hatszázat.

— **A vizbefult uszómaster.** A szerencsétlen véget ért uszómaster, *Markholt* Mihály holttestét ma temették el a köztemető halottas-kamrájából. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében már befejezte a vizsgálatot, melynek során beigazolást nyert az, hogy a vízbe fult uszómaster saját vigyázatlanságának lett áldozata. A vizsgálatot *Angel* Isrván dr. rendőrfogalmazó vezette, aki az összes iratokat áttette a kir. ügyészséghez.

— **Gulner mandátuma.** A képviselőház állandó igazolási bizottsága *Kubinyi* Árpád elnöklésével tartott mai ülésében vizsgálat alá vette *Gulner* Gyula, Pestmegye abonyi kerületében megválasztott képviselő megbízólevelét. A megbízólevelélül szolgáló választási jegyzőkönyv tartalmára, mint kiállítására nézve teljesen megfelelően a törvény és a házszabályok követeléseinek, a bizottság *Gulner* Gyulát a választás érvénye elleni kérvényezhetésre megszabott harmincz nap fentartásával igazolt képviselőnek jelentette ki a ki a Házban való bejelentésével *Belicska* Béni bizottsági tagot bizta meg.

— **Eltűnt államokmányok.** Külföldi híradás szerint napok óta két orosz tiszt tartózkodik Bécsben, a kik Szentpétervár katonai detektív-karának legkiválóbb emberei. Bécsben való tartózkodásuk állítólag azzal függ össze, hogy rövid idő előtt *Oroszországban igen fontos államokmányok tűntek el,* s az, aki ellopta, — úgy hiszik — Bécs felé vette az útját.

— **Zászlószentelési ünnepély.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetéből alakult *Szárnyaskerek* dalkör tegnap tartotta zászlószentelési ünnepélyét, mely a közönség nagy érdeklődése mellett folyt le. Az ünnepélyben részt vettek a temesvári és makói dalárdák is, valamint több aradi egyesület. A díszes felvonulás a városházától történt a minonoriták templomához, a hol *Csák* Czryrjék dr. rendfőnök gyönyörű beszéd kíséretében áldotta meg a zászlót, végül pedig beütötte a szöveget a pápa, a katolikus anyaszentegyház és a saját maga nevében. A templomból a menet élén katonazenével s a koszorúspárok kivevővel a városligetbe, hol a szöveg beverése történt meg. *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag az ünnepély védnöke, *József* királyi herceg szegét verte be a következő jelisével: „A haza minden előtt”, majd *Agost* kir. főherceg és *Fülöp* orleansi herceg szegét, utána a saját nevében „A munka nemesítse meg mindnyájukat” jelisével. A zászlóanya *Medveczky* Edéné: Istennek nevében, a ki a dalt ajkunkra adá, hogy őt dicsérhesük s minket a jóra és szépre serkentsen. *Medveczky* Ede főmérnök, az ünnepély diszelnöke: *Szárnyaskerek* dalkör *Szárnyaid* emeljenek a magasba, *Kerekeden* folyton előre haladva, *Dalod* tagjaidat nemesítse, *Köröd* azokat szoroson egyesítse. Ezek után az egyesületek, intézetek és magánosok óriási száma következett. Rendkívül érdekes volt *Nagy* Lajos vendéglős következő mottója, a melylyel *Klapok* Alajos nevében ütötte be a szöveget:

— A burok dicsőséges győzelmére!

Az ünnepélyes aktus után a városligeti vendéglő terraszán bankett volt, melyen sok és lelkes toasztot mondtak a királyra, a zászlóanyára, a vendégekre stb. Délután sétatangverseny tartottak, melyen a katonazene s a dalárdák felváltva szórakoztatták a liget óriási közönségét. A sikerült napot reggelig tartó tánczvigalom rekesztette be.

— **Az udvarias sziléziaiak.** A mai postával levelet kaptunk a messze Sziléziából, annak *Tarnowitz* városából. Az ottani „királyi Amtsgericht” küldött egy felhívást a következő magyar kísérőlevéllel kapcsolatban:

„Aradi Közlöny” szerkesztőségének

Aradon.

Kérjük a tisztelt szerkesztőséget, a mellékelt felhívást magyar nyelvben mindjárt egyszer az „Aradi Közlönybe” beiktatni és a számlát egy példánnyal az 2 F 16—99. sz. a. Böhm Julia felhívása iránti iratokhoz beküldeni.

Kelt Tarnowitz, Porosz Sziléziában 1900. május 10-én.

Király Amtsgericht.

Ez a levél — minden rossz magyarsága mellett is — magyarul van írva. Bizony, a derék poroszoktól példát vehetnének a magyarországi német és szász városok, akik még itthon is német nyelvű átiratokat küldözgetnek a hatóságokhoz.

— **Halálozás.** Oszinte részvételt vettük a következő gyászjelentést, mely a *Jakabffy*-család mély gyászát tudatja: *Ozv.* dr. *Verzár* Gyuláné szül. *Jakabffy* Hermin a maga, valamint az alólírottak és minden rokonai nevében, mélyen megtört szívvel jelenti felejtethetlen nővérenek, illetve rokon *Jakabffy* *Etelkának*, 1900. évi május hó 14-én, reggeli fél 5 órakor, életének 63-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai május hó 15-én délután 5 órakor fognak *Perényi*-utca 6. számú háznál beszenteltetni és *Vörös-Kupán* május hó 16-án délután 8 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig május hó 18-án d. e. 10 órakor fog Aradon a főt. minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Aradon, 1900. május 14. Nyugodjék csendesén! *Jakabffy* Zoltán testvére, *Jakabffy* Vilmos sógora, *Jakabffy* Zoltánné szül. *Novák* Ilona sógornője.

— **Eljegyzés.** *Szántó* Mihály tartalékos hadnagy, az A. Cs. E. V. tisztviselője eljegyzte *Margetsch* Antal máv. ellenőr leányát *Günther* Mariska kisasszonyt.

— **Ítélet a Tausanovics pörben.** *Belgrádból* táviratozza tudósítónk: *Tausanovics* pörében ma hirdették ki az ítéletet. Az utolsó napok izgalmi következtében megbetegedett vádlott nem volt jelen. A törvényszék *Tausanovics* Kosztát a büntetőtörvény 148. §-a alapján okirathamisítás miatt könnyű rablánczlon eltöltendő öt évi börtönre ítélte. Minthogy *Tausanovics* most kilencz évi fogházbüntetését üli le, a szerb bünvádi eljárás értelmében ezt a könnyebb büntetésnemmet a fogság tartamának megrovidítésével súlyosabb büntetésnemre változtatják s így összesen tizenegy évi börtönbüntetést kell leülnie könnyű rablánczlon.

— **Személyváltozások a járásbiróságnál.** Tekintettel a járásbirósági feljelentések szóbeli tárgyalására, június elsejétől kezdve személyi változások állanak be. Így dr. *Radányi* Dezső bűnügyi referens lesz, míg *Pogonyi* Nándor albirót a vádtaácsbóli a polgári ügyek tanácsába helyezték át.

— **Vilmos császár és fia köszönete Berlin városának.** Berlinből érkező távirat közli *Vilmos* császárnak és fiának köszönő iratait, a melyben Berlin lakosságának megköszönik a meleg rokonszenvet, a melylyel a nagykorúsítási ünnepben résztvettek. Különös érdekessége van reánk nézve *Vilmos* császár leiratának, a mely legelső sorban *Ferencz József* király fényes fogadtatásáért mond köszönetet.

Vilmos császárnak *Urville*ből a főpolgármesterhez május 8-án intézet kabinetrendelete így szól:

Az a leikes fogadás, a melyben a főváros *Ferencz József* császárt és királyt, hű szövetségársakat és barátomat, valamint a többi fenséges vendéget részesítette és a polgárságnak a nagykorúsítás jelentős ünnepében való benső részvétele élénk megelégedéssel töltött el engemet. Az ünneplő utcza és az egyes épületek díszítése, a fényes kivilágítás, az utczákon hullámozott örvendező embersokaság ékesen szóló bizonyosságot tett arról, mily benső rokonérzést keltenek a házamban előforduló események a berlini lakosság szívében. E fölött való örömben teljes elismerésemet és forró hálámát fejezem ki önnek, a városi hatóságoknak és Berlin polgárságának.

A trónörökös a városi tanácshoz és a városi képviselőtestülethez levelet intézett, a melyben őszinte köszönetet mond azokért a jó kívánságokért, a melyeket születésnapján olyan művészi formában juttattak kifejezésre. Azután így folytatja:

Nem kevésbé szükségét érzem ez alkalommal annak, hogy Berlin egész lakosságának legbensőbb hálámát fejezzem ki azért az örömteljes részvételért, a melylyel a nemrég lefolyt ünnepeknek oly kiváló fényt tudott adni. Hogy éppen Berlin városa, a mely boldog gyermekkorom és ifjkorom tanuja volt, oly hűséges részvétellel kísérte életem új és fontos korszakának kezdetét, nagyon jól esett szívemnek.

— **A nyári színház bérlete.** A város és *Leszkay* András szinigazgató közötti szerződést a nyári színház bérletére ma írják alá a szinügyi bizottság képviselőjében *Mandl* Vilmos dr., *Edvi-Ilés* László bizottsági tagok és *Reicher* Károly városi alügyész, valamint *Leszkay* András szinigazgató.

— **Adótiszti kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Jung* Engelbert új-aradi m. kir. adóhivatali gyakornokot a topánfalvi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótisztte kinevezte.

— **Esküdtek összeírása.** A legközelebbi turnusra kijelölendő esküdtek összeírását e hó 16-án kezdi meg az e célra kiküldött bizottság, mely munkálatai folyamán szóbeli jelentéseket is elfogad. Az esküdtek lajstromának összeírására kiküldött bizottság *Salacz* Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt *Si-*

may István, *Deutsch* Bernát és *Müller* Gyula törvényhatósági tagokból áll.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma reggel a budapesti lánczhydról egy ismeretlen fiatal nő, valószínűleg cselédleány, a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt a habok között. A partokon horgonyzó hajók matrózai utána eveztek, de már minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult.

— **Halálos kocsikázás.** Borzalmas katasztrófa ért tegnap éjjel egy szegedi kereskedőt. *Brunner* Lajos volt pékmester, amint kocsijával a tanyára iparkodott, elakadt és a lovai ezalatt egy utszéli árokba fordították a kocsit. A boldogtalan ember szörnyet halt. Az elhunyt hozzátartozóit nyomban értesítette a rendőrség a halálos éjjeli utazásról. A holttestet a városi kórházba szállították, ahol ma délután felboncolták. *Brunner* szülei, felesége és gyermekei siratják.

— **A viharágyu sebesültje.** Tegnap délután *Hejkál* Sándor O-Budán, a *Wittinger*-féle vendéglő mellett elterülő térségen egy viharágyut akart működéskébe bemutatni. Rövidebbre vágta a gyújtókanócot, hogy a robbanás hamarabb bekövetkezzék. A kanóc azonban oly gyorsan égett végig, hogy a löveg szétrobbant, mielőtt még *Hejkál* kezét visszarántotta. A szerencsétlen ember kezét annyira összeégette, hogy a segítségül hívott mentők súlyos sebével a Rókus kórházba szállították.

— **Megszökött örült.** Nagy riadalmat okozott ma délben a megyei közkórház környékén, hogy a kórház elmebeteg osztályában gyógykezelték közül egy közveszélyes örült megszökött. Az ápolók hanyag felügyelete folytán egy őrizetlen pillanatban a kórház kerítésén át a szomszédos, *Urbányi* Béla tulajdonát képező ház tetejére ugrott át a beteg. Az alacsony tetőről az udvarra szökött, éktelen ordításával halálra rémitve az udvaron éppen elfoglalva volt cselédet. Az udvarról az utcára rohant és midőn az utcza népe el akarta fogni többeket *agyba-főbe ütött.* Csak nagysokára sikerült megfékezni a tomboló beteget, kit aztán ápolók segítségével visszazsárolták a kórházba.

— **Az amerikai nők Franciaországban.** Párisban július 3-án leplezik le *Washington* György lovagszobrát, melyet az amerikai nők ajándékoztak a francia köztársaságnak. A szobrot *Freach* szobrász készítette.

— **Nem kell szörcsuha és fapapucs.** Említettük annak idején, mikor a szent-Ferencz-rendi barátokat a pápa a régi szigorú rendszabályok betartására utasította, illetőleg kényszerítette, *Bognár* Márk, a szegedi szt.-Ferencz-rendház főnöke elfogadta a szigorú rendszabályokat, s azóta szörcsuhát öltött és fapapucsot viselt. Hónapokig kinozta önmagát a házfőnök, de nem tudott megbarátkozni a fapapucscsal és az érdes ruhával. Mint értesülünk, le is vetette pár nap előtt és visszatért a régi viselethez.

— **Körözött huszártiszt.** A *Rendőri Közlöny*-ben egy délczeg huszáruvat köröznek, a ki hamisított és megszökött. *Linzbruner* István huszárhadnagyot a cs. és kir. 12-ik számú *Albert* Ede walesi herczeg nevét viselő huszárezredben, a lebergi hadbíróság felhívja, hogy záros határidő alatt jelentkezzen, mert különben ügyében kihallgatás nélkül fognak ítéletet hozni.

— **Női tornatanárok.** Budapesten a *Nemzeti Tornaegyesület* vizsgáló bizottsága előtt a napokban fejezték be a felsőbb- és a polgári leányiskolákra képesítő tornatanárnői vizsgálatot. A szakvizsgálatot mint elnök *Berzeviczy* Albert volt államtitkár vezette, miniszteri biztosul pedig *Radnay* kultuszminiszteri osztálytanácsos küldetett ki. A vizsgára mely írásbeli, szóbeli és gyakorlati részből állott, tizenegyen jelentkeztek: 10 nyilvános s egy magántanuló. Ez utóbbi *Boros* Dóra urhölgy, *Boros* Vida aradi állami főreáliskolai igazgató szép kézszerű leánya, a kit kitűnő oklevéllel képe-

sítették. Így a kisasszony e nemű képesítésével az első női tornatanárnő Aradon. Hogy a szakvizsga nem volt valami könnyű, abból is sejthető, hogy a jelöltek közül négyen visszaléptek. Felsőbb- és polgári leányiskolai tanárnői oklevelet e tizenegy közül négyen kaptak, hat csak ellemi iskolait, egy pedig elbukott.

— **Elfogott szélhámosnő.** Többrendbeli kauzció szédelgése miatt ma letartóztattak Bécsben egy *Friedenlieb* Ernesztin nevű nőt, aki cselédségének letétjeit saját céljaira fordította. A 61 éves szélhámosnő könyvek között valotta be bűnét a rendőrség előtt.

— **Ujtás a névmagyarosítás érdekében.** Ezek óta hangzik a panasz a miatt, hogy a névmagyarosítást sokáig intézik el a belügyminiszteriumban. A belügyminiszteriumban ezentul egy külön hivatal fogja átvizsgálni a névmagyarosítási kérvényeket, azokat aztán a miniszterhez terjesztik föl, úgy, hogy a kérvények elintézésében késedelem nem fog beállani. A névmagyarosítási kérvények borítékjára rá kell írni: *Névmagyarosítás*, úgy, hogy a kérvény egyenesen az illető osztály kezéhez jut. Az új rend június 1-én lép életbe.

— **Egy régi operaelőadás Kolozsvárott.** Mulságos apróságot elevenít fel most egy kolozsvári ujság a század elejéről. Arról van szó, hogy Kolozsvárott milyen különös módon tartották meg az első operaelőadást, amikor *Sorel Agnes* kerül színre. Udvarhelyi, az akkori színház egyik vezető embere így jegyezte fel emlékirataiban a nevezetes operaelőadás történetét:

A közönség minden énekes darab után lármázott. Volt a társulatnak egy barátja, aki minden este megjelent az előadáson. Szenvedélyes muzsikis és énekes volt s ámbár a guberniumban dolgozott, az nem tartotta őt vissza, hogy ha az orkenstrumban egy instrumentum hiányzott, ő lemenjen és játszszenk, vagy ha az énekes nem énekel jól, vagy éppen nincs ő a színpalak mögött az egész szerepet végig énekelje; hát rábeszélte a társaságot, hogy adjunk operát, ő betanítja. Elment a feleségemhez és megkérte, hogy énekelje ő a főszerepet. Nőm teljességgel nem akart, mert soha egy hangot sem énekel egész életében, de Deáki biztatta, hogy ne féljen, ne busuljon, fog az menni, mert ott lesz ő. Egész nap ott czinczogott hegedűjével s a feleségem meg is tanulta *Agnest*, már amennyire egy énekes szerepet megtanulhat, aki sohasem énekel, de bizony az előadáson sehogy sem ment az. Deáki ekkor belebujt a sugólyukba s végig énekelte *Agnes* szerepét, még pedig fisztulában. A közönség tapsolt, nevetett és tetszett neki. A zenekar műkedvelőkből állott, s így képzelhető, hogy nem a legnagyobb asszonancia uralkodott. Es az előadás minden részét megismételték, zugó taps és éljenzés volt bőven.

— **A bizonytalan időjárás** — folyton esőre áll az idő — nélkülözhetetlenné teszi az esőernyővel való felfegyverkezést. Ezen cikk nagy választásban és igen olcsón szerezhető be *Porter* Vilmos koronás áruházában Aradon, az *Andrássy*-téren, a Központi szálloda épületében.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Melyik a legjobb?** Nagyon természetes, hogy azon számok, melyek még eddig ki nem huzattak, a legjobbak, illetve a legnagyobb nyerési esélyük van. *Sternberg* József bankház VI. kerület Teréz-körút 6/B. szám, azon osztályorsjáték számokat, melyek eddig még egyszer sem huzattak ki, fáradságot nem kímélve, összegyűjtötte és rendes áron árúsítja. — Megrendelések az ily különösen reményteljes számokra azonnal kéretnek, mert a készlet kicsiny, a kereslet pedig nagy.

Tiszai Regattaszövetség Aradon

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 14.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósági nagytermében vasárnap délelőtt 11 órakor folyt le a Tiszai Regattaszövetség idei közgyűlése. A szövetség körletébe tartozó evezősök szép számban jelentek meg. Csak a nagybecskereki *Torontól* s a budapesti *Magyar Athletikai Klub* hiányzottak, a melyek levélben mentették ki elmaradásukat a szövetség elnökénél, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tagnál.

A közgyűlésen a Szegeden tartandó evezős verseny részleteit beszélték meg sok hozzászólással és általános érdeklődés közt. Miután a verseny napját meghatározták, kimondották, hogy részt vesznek a június 25-én tartandó budapesti regatta-versenyen is.

A szegedi versenybe egy új számot illesztettek be, a mely kétségkívül nagy érdeklődésre számíthat. A *növendékek mérkőzése* lesz ez. Az aradi *Maros* evezős egyesületnek s a szegedi csolnakázó egyesületnek már van egy-egy, ügyesen kiképzett növendék-csapata, ezek fogának most összemérkezni és küzdeni a dicsőségért, meg a pályadíj kitűzött ezüst emlékéremért.

A közgyűlésen *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, szövetségi elnök praesideálása mellett jelen voltak:

Ujj József dr. (Szeged) és Dálnoki-Nagy Lajos dr. alelnökök, Mencer Rudolf (Temesvár), Daniel Dezső, Daniel Endre, Kotz József, Vásárhelyi János, Jankó Imre, Gellényi Ernő, Öry Aladár, Sándor Ede, Kovács Jenő, Schoór Lajos, Laczay Endre, Bolyos János, Rozvány György, Grob Jenő, Laubner József, Hady Antal, Szathmáry Géza, Isztray Géza, Jegessy Károly, Laczay István, Laczay Gyula, Daniel Péter és Kovács Dezső.

A szövetségi közgyűlést az elnök megnyitván, üdvözölte a szép számban megjelent tagokat, ezek közt első sorban a vidékieket. A jegyzőkönyv vezetésére *Jankó* Imrét, híresítésére pedig *Kotz* József és *Sándor* Ede tagokat kérte fel. Végül bejelentette a közgyűlés tárgyát: a Szegeden tartandó regatta-verseny napjának kitűzését s a feltételek megállapítását.

Ujj József dr. alelnök ajánlja, hogy miután a budapesti evezős-verseny június 25-én lesz, a szegedi verseny ezt követőleg és pedig *július 8-án*, vasárnap tartassék meg.

Vásárhelyi Béla, *Daniel* Dezső és *Jankó* Imre hozzászólása után e napban állapodtak meg. Hosszas megbeszélés után elhatározták, hogy a verseny nem a boszorkányszigeti alsó-részen, hanem a rakodó-part mellett, a felső Tiszán lesz, még pedig a *Stefánia* sétány s a körüti hid közelében, a hol versenyzők nagyobb közönség jelenlétére számíthatnak. Azt is elhatározták, hogy egy számnak a növendékek versenyét beillesztik. A verseny délután fél 5 órakor kezdődik, hogy a regattisták közül azok, kik meg a verseny napján távozni akarnak, ezt megtehessek.

A versenyszámokat és a díjakat beható megbeszélés után a következőképp állapították meg:

I. *Kettős párevezős verseny*, a Tiszai Regattaszövetség vándordíja. Védő: Szegedi Csolnakázó Egylet. Első győzelem. A győztes csapat legénységének arany érem, a másodiknak ezüst.

II. *Négyevezős verseny kormányossal*, juniorok számára, zárt verseny; a „Maros” aradi evezős egyesület vándordíja, alapította *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag. Védő: a Maros Aradi evezős egyesület egy győzelemmel. Az első hajó legénységének ezüst érem.

III. *Skiff-verseny* palánkos hajókkal, juniorok számára, zárt verseny; a Tiszai Regattaszövetség tiszteletdíja. Az elsőnek arany érem.

IV. *Növendékek versenye*. A győztes csapatnak ezüst érem.

V. *Négyevezős verseny kormányossal*, a legjobb hajóknak. Örökös vándordíj, adta a Magyar Evezős Egyesületek országos szövetsége. Védő: a Maros aradi evezős egyesület. Az első csapat legénységének egy arany érem.

VI. *Skiff-verseny*, a legjobb hajóknak; nyílt verseny. Szegedváros tiszteletdíja. Védő: *Paukovich* Ernő, a Neptun budapesti evezős egyesület tagja, két győzelemmel. Az elsőnek arany, a másodiknak ezüst érem.

VII. *Négyevezős verseny kormányossal*, palánkos hajóknak. Nyílt verseny. Szeged város tiszteletdíja. Védő: a Szegedi Egyesület, egy győzelemmel. Az első hajó legénységének ezüst érem.

Az egyletek jelentkezésére június 23. tüzetett ki határidőül.

Több tárgy nem lévén, a szövetségi gyűlés az elnök zájossal elteremté véget ért.

A regattisták a vendégekkel együtt a *Millennium* sörcsarnok külön termében ebédeltek. Délután megtekintették a Maros evezős egyesület csolnakházát, mely a szövetségbe tartozó összes egyesületek színeivel fel volt erre az alkalomra díszítve.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Május 15. Az aradhegyvidéki turista-egyesület fölvásárral egybekötött ismerkedési estélye (Városliget.)

Május 20. Az aradi állami tanítóképző intézet ifjúságának hangversenyyel és táncvizsgálommal egybekötött zászólószentelési ünnepélye (Városliget.) — A borosjenői ifjúság müködelői előadással egybekötött táncvizsgálma (Zöldkert nagyterme.) — Az aradi iparosítjak önképző- és betegsegélyző-egyletének majálisa (Csálai erdő.)

Május 23. Az aradi állami főreáliskola ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

Május 24. Az aradi waggonyári dalkör zászólószenteléssel egybekötött népünnepélye (Városliget.)

Május 26. Az aradi kir. főgymnasium ifjúságának majálisa délelőtt a csálai erdőben, délután a városligetben.

Június 4. A Meteor szerépkörklub népünnepélye (Városliget.)

Június 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Július 15. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) **Iparosítjak majálisa.** Az aradi iparosítjak önképző és betegsegélyző egylete f. évi május hó 20-án, két zenekar közreműködése mellett, a csálai nagyerdőben a betegsegély alap javára majálist rendez. Belépti-díj: személy-jegy 80 fillér, család-jegy 1 korona 40 fillér. Táncz kezdete délután 2 órakor.

TÖRVENYKEZES.

§ **Kispesti gazemberek.** *Seper* Kajetán kispesti lapszerkesztő állott ma az esküdtszék előtt rágalmazás és becsületsértés vétségével vádolva, melyet *Baky* Béla pestvármegyei főszámvévo sérelmére követett el az általa kiadott „Kispesti gazemberek” című röpiratában. Az esküdtszék késő este hozta meg ez ügyben az ítéletet, vétkesnek mondván ki a lapszerkesztőt, mire a törvényszék *nyolcz* napi fogházra és 50 forint pénzbírságra ítélte *Seper* Kajetánt.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **XIII. Leó pápa mint vadász.** A milanoi *Rivista Cinegetica* érdekes cikket közöl *Leó* pápáról, mint vadászról. Azt írja egyebek közt, hogy *Gioachino Pecci* már tizenégy éves ifju korában szívesen hódolt a vadász-sportnak és derűre-borura lövöldözte a madarakat, nagyokat és kicsiket egyaránt. Mint pápa a madárfogásban találta szórakozását és a vatikáni kertben számos madárháló állított fel. Az elfogott madarakat azonban csakhamar szabadon bocsátja a jószívű pápa.

□ **Obernyik Károly Kölcsey haláláról.** *Obernyik* Károlynak, a negyvenes évek kiváló drámaírójának érdekes levele került most napfényre. *Obernyik* fiatalkorában nevelő volt *Kölcsey* Ferencz házában s ott állt a nagy költő halálós ágya mellett; látta betegségét és elhunytát. Az alábbi levélben, melyet az Iroda-

lomtörténeti Közlemények új füzetében közöl *Zsák* J. Adolf, értesíti *Kölcsey* Péter táblabíró testvérátyjára elhunytáról. Nevezetes ez a levél azért, mivel a leghitelesebb tudósítás a Himnusz költőjének betegségéről és halála idejéről. Címzése így szól: „Tekintetes kölcsei *Kölcsey* Péter Urnak, több Tttes Ns Megyék Táblabírájának alázatos tisztelettel Szakácsiban.” Tartalma pedig a következő:

Cseke, Aug. 28. 1838.

Mélyen tisztelt *Tekintetes* Ur! Igen szomorú dolog, melyet a *Tekintetes* Urnak jelenem kell: *T. Kölcsey* Ferencz Ur ugyan is, a *Tekintetes* Urnak kedves testvére e' folyó hó 15-kén megbetegülván, miután 20-kán az először csekélynek látszott nyavalya terhessé fajult, 24-kén a nagy férfi csendesen kimult. Orvosa a' belső rész gyuladását mondá nyavalyájának. Elég. Ő nincs többé, 's elég okunk van reá, hogy kora vesztét fájjaljuk. Sajnálom, hogy illy szomorú hírrel kelle fellépnem, de a' sors így hozá. Őrizze jövőben az ég a *Tekintetes* Urat hasonló gyászos eseményektől. Ajánlom magamat a' *Tekintetes* Ur kegyességébe és maradok a *Tekintetes* Urnak alázatos szolgája *Obernyik* Károl az elhunyt házában Nevelő.

Mint a levélből látható, *Kölcsey* Péterrel csak ötödnapra tudatták fitestvére elhunytát.

□ **Kilenczvenevesek üdvözlöte a pápának.**

XIII. *Leó* pápa kilenczvenedik születésnapja alkalmából mozgalom indult meg a katolikus világban, melynek az volt a célja, hogy a szent atyát ezen a napon a kilenczvenévet megért katolikusok külön üdvözöljék. Most az a kérdés merült föl, hány kilenczvenéves ember üdvözölte a pápát kilenczvenéves évfordulója alkalmából? A feleletet rá megtaláltuk a párisi *Univers*-nél. Eszerint a kilenczvenéves üdvözölők száma 1672-re emelkedett már. Huszonhét olyan üdvözölő is volt, ki már betöltötte a századik évét.

IDEGENEK ARADON.

— Május 14. —

Fehér Kereszt szálloda. *Reinhardt* Oszkár utazó Bécs. — *Kanitz* Gusztáv utazó Budapest. — *Tsuk* Adolf utazó Budapest. — *Wiener* Miksa utazó Bécs. — *Grünwald* Vilmos utazó Budapest. — *Frölich* Berthold utazó Budapest. — *Berger* József utazó Budapest. — *Grossmann* Samu utazó Debreczen. — *Hirsch* Miksa utazó Bécs. — *Lepusitz* Tamás utazó Bécs. — *Fischer* Samuel utazó Bécs. — *Neustädter* Gyula kereskedő Orosháza. — *Vesetzky* Sándor utazó Kassa. — *Seidner* Rezső birtokos *Borzova*. — *Kapos* József kereskedő Brassó. — *Fajta* József tábornok Budapest. — *Neuker* József utazó Bécs. — *Benesy* Gyula főkapitány *N. Kikinda*. — *Steiner* Henrik utazó Bécs. — *Kohn* Emil utazó Budapest. — *Köf* Miklós hivatalnok *N. Halmagy*. — *Fischer* Miksa utazó Bécs. *Stobonovsz* J. őrnagy *Pancsova*. — *Weigl* Rezső utazó Bécs. — *Nagel* Lajos utazó Budapest. — *Temesváry* Béla utazó Bécs. — *Hinnsenkomp* Bernát kereskedő Kassa.

Vass szálloda. *Straus* Zsigmond utazó Bécs. — *Bihari* M. A. utazó Trieszt. — *Kohn* Jakab utazó Budapest. — *Widder* E. Zsigmond utazó Budapest. — *Lówy* Felix utazó Budapest. — *Bonyhádi* Ede utazó Budapest. — *Wavricska* József utazó Budapest. — *Lidhova* Izidor utazó Budapest. — *Fossert* János téglagyáros *Buttyin*. — *Kohn* József bérlő *Berza*. — *Csörös* Imre megyei főlevéltárnok *Déva*.

Központi szálloda. *Csengery* Árpád mérnök Budapest. — *Geley* Ignácz igazgató Budapest. — *Csikváry* Jacó máv. felügyelő Budapest. — *Pretsch* Károly felügyelő Budapest. — *Rafael* Ignácz birtokos *Algyógy*. — *Brauch* Samu kereskedő Budapest. — *Spah* Ilona magánzóné *Kolozsvár*. — *Forschner* Lajos szállodás *Mehádia*. — *Adler* Gyula utazó Budapest. — *Andor* Béla bankhivatalnok Budapest. — *Eisenfeld* László utazó Budapest. — *Dick* Camilló kereskedő *Nápoly*. *Dr. Scheer* Emil ügyvéd *Facset*. — *Scheinberger* Zsigmond sörgyáros Szeged. — *Ehrlich* Sándor utazó Budapest. — *Kokas* Aladár főhercegi felügyelő *Kisjenő*. — *Büchler* Samuel utazó Budapest.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizető, Arad. Nem álnév. Az a kisasszony írta, a ki alá volt írva a cikkeknek. Itt lakik Aradon.

NAPIREND.

Május 15. Kedd. Róm kath. nap.ár: Izidor, Zsófia. — Protestáns naptár: Izidor, Zsófia. — Görög-keleti naptár (május 2.): N.-Atanász. — A nap két 4 óra 8 perczkor, nyugszik 7 óra 12 perczkor. — A hold két 8 óra 20 perczkor, nyugszik 4 óra 25 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 759.7 milliméter, délután 2 órakor 756.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 12.4, délután 2 órakor C° + 19.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 4 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, eső, szeles.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 15. Körorvosválasztás Pécskán.

Május 17. Az első aradi gyártelep részvén: társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Körállatorvosválasztás Csermón.

Május 21. Az alföldi első gazdasági vasut részvén: társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.)

Május 22. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetség rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)

Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délután 3 órakor. — Galsa hegyközség rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 14.

Déltőzsde. A buzakinál kielégítő, vételkedv mérsekel. Nyugodt irányzat mellett 18.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonaműek közül árpa szilárd, rozs keresett, zab tartott, tengeri igen szilárd. Időjárás borongós, szilárd.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.76—7.77
Buza októberre	7.95—7.96
Rozs májusra	6.90—6.95
Rozs októberre	7.03—7.04
Zab májusra	5.06—5.07
Zab októberre	5.28—5.29
Tengeri májusra	5.61—5.62
Tengeri júliusra	5.68—5.69
Repce augusztusra	12.95—13.10

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	7.80—7.82
Buza októberre	8.—8.01
Rozs májusra	6.90—6.95
Rozs októberre	7.09—7.10
Zab májusra	5.04—5.05
Zab októberre	5.29—5.31
Tengeri májusra	5.59—5.60
Tengeri júliusra	5.67—5.68
Repce augusztusra	13.25—13.30

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	724.30
Magyar hitelrészvény	728.50
Leszámitolóbank részvény	491.50
Ríma-Murányi vasúti részvény	599.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	635.75
Közúti vasút	627.—
Városi villamos vasút részvény	321.56

S z e s z ü z l e t.

— Május 14. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter 0/0 beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárlított moslék 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 14.

Magyar aranyáradék 40/0	97.40
Magyar koronáradék 40/0	92.40
Magyar arany 4 1/2 0/0	101.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.50
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegyek kölcsön	164.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Oszták papíráradék	98.30
Oszták áradék ezüst	98.—
Oszták áradék arany	97.30
Koronáradék	98.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Oszták-magyar bankrészvény	1780.—
Magyar hitelbank részvény	729.—
Oszták hitelintézet részvény	724.—

CSARNOK.

Misztérium.

— Olasz novella. —

Fordította: Thessalos.

[1]

Furcsa leletre akadtam a minap. Firenzéből megnéztem a monte Ceciri-i kőbányákat s bolyongásom közben egy elhagyott tárnára akadtam, a mely valami egyiptomi sírkamrára emlékeztetett.

Hatalmas természetes oszlopok, a melyeket az övező szikla lerepesztése hozott létre, tartották a nedves tetőzetet és feketés-zöld szivárgó viz lepte el a fenéket. A hátsó falból széles táblák voltak kihasztva s az így támadt részek a hegy belsejébe vezető fokok gyanánt tüntek fel és mosódtak el. Merész architektónikus képződmények: oszlopsorok, gulák, lépcsők és ablakok csak ama önkényességnek köszönheték lételüket, a melylyel a követ a sziklából kifejtették s végre is abbahagyták a tárna mivelését, mert a hegy beomlással fenyegetett.

Ebben a kamarában ültem a meleg tavaszi alkonyat idején; felhallottam a völgy mélyéről a Mensola zugását s nézegettem a meghasogott hegyoldalt, a melynek pirosló omladékai között csak a vad mitus, meg egy-egy karcsu cyprus sarjadt.

Egyszerre váratlan felfedezést tettem. Két előrenyúló, követte helyen fekete bőrkötésű zsebkönyvet láttam. Ovatosan kihuztam s egy darabig habozva forgattam kezemben, míg végre mégis csak fölcsaptam. Téntával teleirt lapokon a merev, egyenes betűs írás, a mely jobbról balra haladt; az első pillanatban nem tudtam olvasni, mert közben még számok és egyéb firkálás is éktelenkedtek.

Az első levelek hiányzottak s az összefűzött lapok közé más eltérő alakúak voltak beillesztve, de ugyanazokkal a sajátságos jelekkel tele róva.

Kezemben tartottam sokáig a füzetet és kerestem a titkos írás kulcsát, a melyben csak az O-kat ismertem fel. De hirtelen eszembe ötlök kis tükröm, kiveszem és az írás elé tartom. Mily örvendetes meglepetés! A kuszált sorok azonnal rendbe sorakoznak, a hieroglifha közönséges írásnak bizonyul. De nagyon bajos és kényelmetlen volt a piczinyke tükörrel olvasnom, néha még keresztvonalak is éktelenkedtek s növelték a nehézséget.

De a kevés, a mit olvastam, nem hagyott nyugtot, hazavittem a csodálatos leletet s nagyobb kézitükörrel, meg égő gyertyával láttam a munkához. A kéziratnak fáradságos kibetűzése után azon voltam, hogy a menyire lehet, rendeztem: az ismétlések kihagyásával, kisebb összevonásokkal és a valószínű sorrend megállapításával.

Letisztázva azután alakja ilyen lett, a mint következik.

A domb előtt álltam Pisában.

Eppen dél volt, az óraütések még ott zsongtak a forró, mozdulatlan levegőben. A vakító fényességben álmódzóva állottak a márványkolosszusok: a dom, a Battistero és Campanile, könnyedén, mintha épen most nőttek volna ki a zöld földszegélyből.

Csak csendes, csendes zugásként hallszik ide a város lármája, valahol messze elrobog egy kocsi, de ne próbálja senki azt mondani nekem, hogy husból és vérből való emberek ülnek benne. Mintha a tulvilágnak egy darabján állanék és egyáltalán nem vagyok biztos benne, mi van velem. Ha rövid árnyékom nem esne ide a köre, nem hinném, hogy itt vagyok. Vajjon van-e a hangomnak ereje? Szeretném kipróbálni, de a csendben nem tud előtörni ebben a testetlen forróságban, a mely testi sulyomnak érzetétől is megfoszt, úgy érzem magam, mint a ki megszűnt, a ki nem jelenvaló.

Karom s lábam egymásután emelem fel, meggyőződni róla, hogy enyéme-e? Mozdulataim lassuak és árnyékszerűek és gondolataim olyan halkán járnak, mintha gypju volna alattuk. Nem tudok nevemre emlékezni. Mintha valami szürke fátyol borulna agyvelőmre, és halántékaimban a tompa fájdalom nem hagy gondolkodnom. Valahol a napon kellett aludnom, mert mintha kusza fonál lepné el elmémet és tagjaim merevek a fekvéstől. Sajátságos, érthetetlen állapot! Nem tudom, ki vagyok . . .

Az ég mindenütt egyenletes mély és kék, magas boltzatu saphir kupola, mely alatt nem látszik egyetlen vándorfelhő és nem énekel egyetlen madár. Mind rejtelmesebben néznek rám a tárgyak és úgy tetszik, mintha a föld hirtelen megakadt volna kerengésében és viszszfojtott lélekzettel várna valami rettenetesre. Vakítóan és kísértetiesen tűz alá a nap, mintha a végítéletre kellene lesütnie és a levegő mozdulatlan. A magányosság arczomba bámul fehér, spínx-szemeivel, — a melyek megraboltak énemtől . . .

Noha tikkasztó a hőség, hideg borzongás fut alá hátamon. Azután elkezd minden egyszerűen hullámozni és zajlani. Szédülök, nincs egyetlen szilárd pont a hullámzó végtelenségbe, a horgonykötél kisiklott a kezemből, az örvény utólér és lesodor magával . . .

A Battistero kapuja nyitva és én tétovázva belépek. Néhányat lépek az üres köröndben, érzem, a mint ki és belélegzem, tehát mégis csak vagyok. Felkiáltok, vad, összhangzás nélkül való hang tör elő torkomból és visszhangozva fut végig. Megtapogatom oczámat, karomat, futvást gyakorlom tagjaim, tánczolok, tehát mégis csak vagyok.

Majd a szentelt vizes medenczébe meritem fejem, megmosom kezemet, hogy a víz mindenfelé szertelocsosan. Ez jót tett és épen újabb próbákkal akartam létezéséről megbizonyosodni, a mikor egy valaki, akit eleddig nem vettem észre, látómezőmbé lép. Oreges, kissé elhízott ur volt, világos nyári nadrágban és szürke jaquetben. nyilván valami turista, mert messzelátó csüngött le sárga szíjjon válláról. Gonoszul esett megzavartatnom, leráztam hajamról a vizet, megszáritám arczomat, kezemet és odahagytam a templomot.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	8.16	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat reggel	8.18	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. e.	11.20	Személyvonat d. u.	3.55
Szm. sz. tv. délután	3.56	Gyorsvonat este	7.11
Gyorsvonat délután	4.21	Szm. Szolnokról este	8.48
Személyvonat este	9.35		
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

NYILTTÉR.*

Baranyamegye nagybir tokosai által alapított

PÉCSI o o o
Tejcsarnok

országos híru termékeiből 7 korona utánvétel mellett bérmentesen szállít finoman és gondosan csomagolva

12 drb imperiált,
12 drb esemege és
12 drb pikáns-sajt.

Megrendelések levele-lapon röviden. Kérek egy hétköznapos sajt-csomagot* czimzendők:

Pécsi Tejcsarnok, Pécs.

Kész butor eladás.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom
raktáromon levő szolid kivitelű

kész butoraimat

és olyanokra bármely styben megrendelést készséggel elfogadok.

Elvem: ■ szép és jó munka, jutányos árak! ■

Varga József Arad, Kápolna-utca 6.

1616

Felhívás.

1. Özvegy Götz Mária aszszony, született Böhm, gleiwitzi lakosné,
 2. Frick Sarolta, kárpitosné, született Böhm, kattowitzi lakosné,
 3. Weidner Róbert, volt uradalmi jószágberlő, hirschbergi lakos Sziléziában,
- keresetük folytán az inditványozók rokona, tudniillik az Aradon, Magyarországon 1836. évben elhalt Böhm Károly, tarnovitzi puskaműves, Böhm Julia nevezetű leánya, kiről csak az ismeretes, hogy 1854. évben Aradon Magyarországon, mint cseléd foglalatosko-

dott és 1863. évben Aradon lakott vagy tartózkodott és élete felől utolsó hir kelt Aradon 1863. június 16-án érkezett meg,

legkésőbb az alábbi határidőben;

1901. márczius 22-én délelőtt 10 órakor az alulírott bíróságnál írásbelileg vagy személyesen megjelenni felhivatik, ellenkező esetben meghaltnak lesz kijelentve.

A felhívás Böhm Julia néhán hátrahagyott ismeretlen örökösei és maradékaihoz is intéztetik.

Tarnovitz, 1900. április 2.

1683 Királyi törvényszék.
(Kön. preuss. Amtsgericht.)

ad. 283—1900. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A nméltóságú földmivellésiügyi m. kir. miniszter ur, 1900. május hó 3-án 26904/V. 2. sz. a. kelt rendeletében a Maros folyó Konoptól lefelé számított 12.5 km. hosszú szakaszának házi kezelésben eszközöndő szabályozási munkájához szükséges terméskő szállítására vonatkozólag.

A szállítandó kőmenyiség az alább megnevezett helyekre fordandó ki, nevezetesen:

a jobb parton

1. a 700—706. hektometer között, vagyis Konop vasuti állomás és a 34. sz. órház között 3702.7 m³;

2. a 780—786. hm. között, vagyis a milovai vasuti megállóhely felett a „Komanucz” dűlőben 7266.2 m³;

3. Barackánál a 20. sz. órházról lefelé az „Ivancsa” dűlőben 307.0 m³;

a bal parton

4. a 750—760. hm. között vagyis Hasszuszó község felett 4386.7 m³.

Ezen szállítások biztosítása céljából 1900. évi május hó 25-én d. e. 10 órakor az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal nyeliségeben zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Ajánlat úgy az összes kőszállításra, valamint külön-külön a lerakó helyek szerint az egyes részletekre is tehető.

Az ajánlati minta és szállítási feltételek valamint a szerződés tervezete a nevezett folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők.

Arad, 1900. évi május hó 14-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

1684

Az összes 50,000 nyermény jegyzéke.
A legnagyobb nyermény legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona
A nyermények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 ny. 1	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
7 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
31700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40
50,000 ny. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyermény jut, tehát az oldaltálló nyerményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyerménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyerményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyermény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tetszerű árai az I. osztályhoz:

- egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 korona
- egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
- egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
- egy egész (1/1) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre, tekintettel arra, hogy a húzások 1. é. május hó 17. és 18-án lesznek.

f. é. május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

BUDAPEST, V., Váci-körut 4/c.

Fiók: Múzeum-körut 11.

Sok és nagy nyerményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérem részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző utánvételezni kérem. töröndő.

Pontos cím:

Egy darab 1-es és
egy darab 7-es számú
Wertheim-féle
pénzszekrény
eladó
Auerbach Miksánál
Forray-utca I. sz. 1887

Gróf Leiningen- és Lövész-utca
sarkán négy

telek

mely áll 172:9 négyszög öl két
telek és 112:8 négyszög öl
szintén két telek 1871

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyer-
hető a tulajdonosnál, **Sárosy**
István Vécsey-utca 12. sz.

A galsai hegyközség

május hó 27-én délután
2 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart.

Tárgya: Viharagyuk beszer-
zése.

Galsa, 1900. május 14.

1685

A galsai hegyközség
választmánya.

788—1900. szám.

Hirdetmény.

Ottlaka község képviselő tes-
tületének 1900. évi 31/kgy.
számu határozata folytán köz-
hírré tétetik, hogy a községi
nagykoresma 1900. évi július
hó 1-től számítva két és fél
évre, az Ottlaka községhezá-
nál 1900. évi május hó 26-án
d. e. 9 órakor tartandó nyil-
vános árverésen bérbe fog
adatni.

Mely árveréshez a bérleni
szándékozók oly értesítéssel
hivatnak meg, hogy az árverési
és bérleti feltételek a községi
jegyzői irodában a hivatalos
órák alatt betekintheők.

Ottlakán 1900. évi május hó
12-én.

Buczurka József,
jegyző. 1682

Mos Stefan,
bíró.

Hirdetmény.

Alapszabályaink értelmében kir. közjegyző jelenlétében a
következő számú részvények lettek kisorsolva:

14	27	44	66	138	324	376	380	428	442	455
463	476	578	629	632	633	677	688	689	741	764
786	815	816	822	871	877	881	882	959	978	996
1018	1131	1135	1159	1230	1250	1342	1420	1435	1443	1445
1512	1553	1557	1573	1585	1606	1678	1732	1789	1934	2049
2078	2093	2118	2211	2221	2274	2308	2310	2517	2556	2635
2654	2771	2782	2827	2852	2854	2862	2867	2881	2973	3041
3083	3213	3242,	mely részvények azonnal a társaság pénztá- ránál 200 korona készpénz és az élvezeti jegyek kiszolgáltatása mellett beváltak.							

Aradon, 1900. május hó 11-én.

Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság
igazgatósága.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvvomdaja.

1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú
és teljesen elegendő egy tel-
jes férfi öltönyre (kabát, nad-
rág és mellény) ára csak

frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
> 6.— és 6.90 a jobb
> 7.75 a finom
> 8.65 a finomabb
> 10.— a legfinomabb

valódi
gyapju szö-
vetből.

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kam-
garn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért sza-
vatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléselt közvetle-
nül a fenti gyári cégénél tegye meg.

Kérjen mindig valódi

Tokaji cognacot

Tokaj város czimerével

(Kigyós kereszt három hegyen)

az Első tokaji cognacgyárból

TOKAJBAN.

Óvakodjék mindenki értéktelen után-
zatoktól, melyeken a védjegy hiányzik.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: LEFKOVITS MÓR • Budapest,
Kerepesi-ut 47. szám alatt.

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére s fenn-
tartására a legkifünőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tisztá és zsírmentes ké-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szűntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitesszer) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde
bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisít-
ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyé-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készit-
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményem a méltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

**A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemi-
al intézet és központi vegykeresleti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.**

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.